

KÜRTSZÓ

„A HETEDIK ANGYAL IS MEGFÚJTA KÜRTJÉT.
HATALMAS SZÓZATOK HANGZOTTAK A MENNYBEN.”

HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS

- Krisztushoz vezető lépések

AZ IGE MELLETT

- Jézus legrövidebb, legtömörebb kijelentése az örök élet elnyerésének útjáról

AZ IDŐK JELEI

- Túlélhető a katasztrofális kockázatok kora?

LELKIISMERETI SZABADSÁG

- Hogy képzeled, hogy „nem tiszteled az én istenemet”?

- *Emlékek, élmények*
2022-es nyári táborainkból

Kedves Testvérek!

Az elmúlt időszakban súlyos aszályokkal, forrósággal és az ebből fakadó természeti katasztrófákkal, valamint a háború és a gazdasági válság által okozott nehézségekkel, a folytatódó járványokkal kellett szembenéznünk az embereknek szűkebb és tágabb környezetünkben. Ezek a történések az egész világra kihatnak, és egyértelművé teszik, hogy ezek a jelenségek a „vajúdási fájdalom” kezdetét jelentik, amelyről Jézus szólt nagy profetikus beszédében (Máté evangéliuma 24. fejezetében).

Szakemberek, tudósok és aktivisták mintegy kapkodnak a megoldások után, egyesek magabiztosan, mások kétségbeesetten tesznek erőfeszítéseket civilizációnk és az élővilág összeomlásának a megakadályozására. Nem kevesen a „volt már ilyen máskor is” – hozzáállással próbálják nyugtatgatni magukat, szinte a homokba dugva a fejüket. Sokan féltik gyermekeik, unokáik jövőjét, és nem szívesen állnak szóba azzal a realitással, hogy „*a vége pedig mindennek közel van*” (1Pt 4,7/a).

Világunk kétségtelenül fordulóponthoz érkezett. Mi a feladatunk most? Olyan módon megismertetni a közeljövőben bekövetkező eseményeket, hogy ezzel együtt nyilvánvalóvá tegyük Isten szeretetét és megmentő szándékát a veszendő emberiség iránt. A célunk az legyen, azért fáradozzunk, hogy az emberek remény-nyel és bizakodással nézzenek a jövő elé az összes nehézség ellenére, megtalálva és elfogadva az egyetlen igazi megoldást.

Az Isten Igéjét ismerő és értő hívőkre pedig az érvényes, amit Péter apostol II. levelében olvashatunk: „*Milyeneknek kell lennetek néktek szent életben és kegyességben, akik várjátok és siettetitek Isten napjának eljövételét... Igyekeztek, hogy szeplő és hiba nélkül valóknak találjon titeket békességben!*” (2Pt 2,11–12.14; pont. ford.).

A szerkesztők

Az Ige mellett

- Jézus legrövidebb, legtömörebb kijelentése az örök élet elnyerésének útjáról 2

Hit általi megigazulás

- Krisztushoz vezető lépések. Vezérfonal Ellen G. White könyve mondanivalójának olvasó-, illetve Biblia-kör keretében való átgondolásához 4

Az idők jelei

- Túlélhető a katasztrófális kockázatok kora? 8

Lelkiismereti szabadság

- Hogy képzeled, hogy „nem tiszteled az én istenemet”? 17

A Bizonyoságtételeket olvasva

- Küldetésünk Krisztusért 18

Evangelizáció

- Beszámoló a június 26-ai munkamegbeszélésről 19
- Beszámoló a podcaststúdió munkájáról 21
- „Kit küldjek el, és ki megy el nekünk?” – Könyves tapasztalatom Debrecenben 23
- „Muzsikál az erdő” – ideai tapasztalataink 25

Táborok

- Emlékek, élmények 2022-es nyári táborainkból 28

Tapasztalatok

- Felirat „a remény kapuján” 44

Gyermeknevelés

- A kisfiú, aki egy csoda részese lett 45

Búcsúzunk

- Emlékezés Fekete Lajosra 47

Jézus legrövidebb, legtömörebb kijelentése az örök élet elnyerésének útjáról

„Bizony, bizony mondom néktek, ha valaki megtartja az én beszédemet, nem lát halált soha örökké.” (Jn 8,51)

Régóta elgondolkodtat és csodálatba ejt ez az ige. Ilyen egyszerűen elérhető a haláltól való szabadulás? Hangsúlyos kijelentése ez Jézusnak, hiszen „bizony, bizony” megerősítéssel kezdte.

Ahhoz, hogy megértsük ennek az egyszerű mondatnak a mély mondanivalóját, három benne szereplő kifejezést, fogalmat kell tisztáznunk: mit jelent *az én beszédem*, mit jelent *megtartani* ezt a beszédet, és hogyan értsük azt, hogy aki megtartja, az *nem lát halált soha örökké*?

„**Az én beszédem**” ■ Ez egyrészt Jézus közvetlen beszédeit jelenti, amelyeket az evangéliumok megörökítették. De Jelenések könyve is Jézus közvetlen beszédének tekinthető, hiszen első szavai ezek: „*Jézus Krisztus kijelentése, melyet adott néki az Isten.*” (Jel 1,1) A könyv utolsó fejezetében pedig ezt olvassuk: „*Én, Jézus, küldtem az én angyalomat, hogy ezekről bizonytságot tegyen néktek a gyülekezetekben.*” (22,16)

De *az én beszédeim* fogalom ennél tágabb jelentésű. Péter apostol első levelében ugyanis azt olvassuk, hogy „*a próféták által Krisztus lelke szól*” (1Pt 1,11). A próféta fogalmát 4Móz 12,6 így határozza meg: „*Ha valaki az Úr prófétája közöttetek, én megjelenek annak látásban, vagy álomban szólok azzal.*” Ennek alapján az Újszövetség szerzői is próféták, mert ők is üzenetközvetítők voltak Isten és az emberek között. Összegezve tehát azt mondhatjuk, hogy az egész Szentírás – a maga egysé-

gében és teljességében – Jézus beszédeit tartalmazza. Jézus idején még csak az ószövetségi iratgyűjtemény létezett, és Jézus erről is kijelentette: „*Ezek azok, amelyek bizonytságot tesznek rólam.*” (Jn 5,39) Apostolaira pedig rábízta a földi életéről és a földi életében elhangzott beszédekről való tanúskodást (Jn 14,26; Csel 1,8). **Mekkora értéke van tehát Jézus beszédeinek, Isten beszédének, ha ennek megtartása örök életet eredményez!**

„**Aki megtartja**” ■ A nagy ígélet tehát nem azoknak szól, akik tanulmányozzák, akik ismerik, akik hallgatják Jézus beszédét, hanem azoknak, akik *megtartják*. Sok és nyomatékos ige szól erről: „*Nem mindenki, aki ezt mondja nékem: Uram, Uram!, megy be a mennyek országába, hanem aki cselekszi az én mennyei Atyám akarátát.*” (Mt 7,21) Az én földi családom azok, mondta Jézus, „*akik Isten beszédét hallgatják és megtartják*” (Lk 8,21). „*Amely [mag] pedig a jó földbe esett, ez az, aki hallja és érti az ígét, aki gyümölcsöt is terem...*” (Mt 13,23) „*Ha valaki szeret engem, megtartja az én beszédeimet.*” (Jn 14,23) „*Boldog, aki olvassa, és akik hallgatják e prófétálás beszédeit, és megtartják azokat.*” (Jel 1,3)

Nagy dolog Isten beszédét maradéktalanul megtartani! Márpedig csak ez nevezhető beszéde megtartásának, lásd Jak 1,22–25; Mt 28,19–20. Önerőből ez nem is lehetséges, csakis a bennünk lakozó Szentlélek által valósulhat meg. Isten ígérete így szól: „*Adok néktek új szívet..., és az én Lelkemet adom belétek, és azt cselekszem, hogy az én parancsolataimban járjatok, és az én törvényeimet megőriztétek és betöltétek.*” (Ez 36,26/a–27) A Szentlélek befogadása és a vele való együttműködés viszont a mi választásunk. Ezért fogalmazta meg Jézus a parancsolatok megtartásának kí-

vánalmát úgy is, hogy nekünk kell megtartani ezeket: „Ha az én parancsolataimat megtartjátok, megmaradtok az én szeretetemben, amiképpen én megtartottam az én Atyám parancsolatait, és megmaradok az ő szeretetében.” (Jn 15,10) „Aki megtartja az ő beszédét, abban valósággal teljessé lett Isten szeretete. Erről tudjuk meg, hogy őbenne vagyunk.” (1Jn 2,5) **Isten beszédét csak az tudja megtartani, aki megnyitja szívét a Szentlélek munkájának, aki ezáltal megéri és szereti Jézus beszédét, valamint engedelmeskedik neki.**

„Nem lát halált soha örökké” ■ Jézus, illetve a Szentírás szóhasználata szerint a második halál az igazi halál, és „aki győz, annak nem árt a má-

sodik halál” (Jel 2,11). Valójában jelen életünkben eldöntjük már választásainkkal azt, hogy visszakaphatjuk-e az örök életet. Amint Jézus mondta: „Bizony, bizony mondom néktek, hogy aki az én beszédemet hallja, és hisz annak, aki engem elbocsátott, örök élete van, és nem megy a kárhozatra, hanem átmegy a halálból az életre.” (Jn 5,24) **Isten szent erkölcsi lénye van jelen az ő beszédében, és aki e beszéddel azonosul – gondolatban, érzésben és cselekedetben –, az eggyé lesz Ővele, ennél fogva megmarad örökké.**

Milyen egyszerű, mindent magában foglaló útmutatás tehát Jézus idézett igéje az örök élet elnyerésének útját illetően!

Vankó Zsuzsa

Rembrandt van Rijn: Krisztus és az apostolok, 1634

KRISZTUSHOZ VEZETŐ LÉPÉSEK

Vezérfonal Ellen G. White könyve mondanivalójának olvasó-, illetve Biblia-kör keretében való átgondolásához

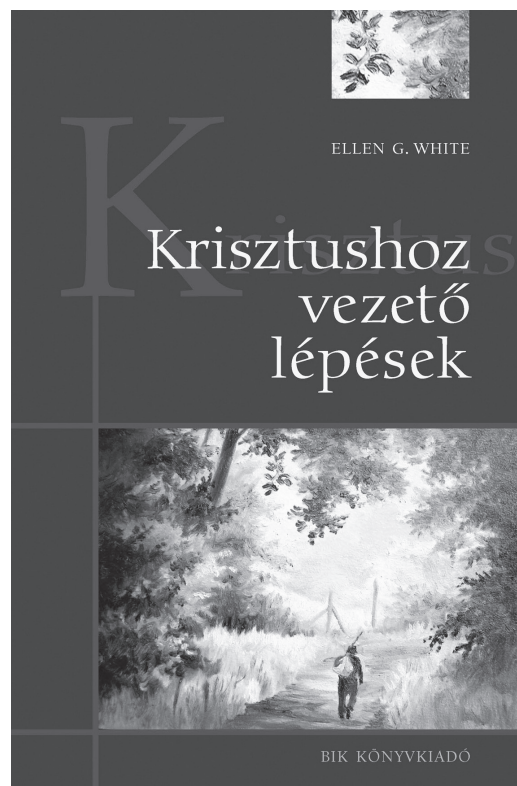
Bevezetésül néhány szó a könyvről

Az 1888-as üzenet lényegének a legpontosabb, leggyakorlatiasabb összegzése ez a könyv. Az 1888-as konferenciát számos további konferencia és táborösszejövetel követte, melyeken Ellen G. White is részt vett. Az egyik ilyen összejövetel alkalmával, 1890 nyarán, felmerült az a gondolat, hogy szükség lenne egy kis terjedelmű, olcsó áron terjeszthető írásra, amely összefoglalja, hogy mit is jelent a hit általi megigazulás tapasztalata az egyes keresztények életében. Ellen G. White azonnal elfogadta ezt a javaslatot, és hozzáfogott egy ilyen írásnak az összeállításához.

A könyv első kiadására 1892-ben került sor. (Eredeti címe: *Steps to Christ*, szó szerint fordítva: *Lépések Krisztushoz*.) Abból a megfontolásból, hogy minél szélesebb körben terjedjen a kötet, nem adventista kiadónak ajánlották fel a művet, hanem az akkori legrangosabb, nem felekezeti jellegű, de vallásos könyveket forgalmazó észak-amerikai kiadónak. (A közösség kiadója, a Review and Herald 1896-ban vásárolta meg ettől a vállalattól a kiadói jogot. Ezt követően főként a közösség gondoskodott az újabb és újabb kiadásokról.)

A könyv fogadtatása annyira pozitív volt, hogy – szinte példátlan módon – hét kiadást ért meg egy év alatt. (A megjelenése utáni hat héten belül már további két kiadásra lett szükség.) Az első fejezetet utólag kapcsolta hozzá Ellen White a könyvhöz, ma ismert teljes szövegével 1898-ban jelent meg először. Az *Ellen White Enciklopédia* (RH, 2013) szerint 160 nyelvre fordították le a könyvet (legalábbis az enciklopédia kiadásának évéig).

Figyelemre méltó, hogy a könyv már 1896-ban megjelent magyarul, és 1898-ban a második kiadására is sor került. A magyarországi adventtörténelem felől tájékozott olvasó bizonyára meglepődik ezen. A szervezett adventmisz-

zió ugyanis csak 1898-ban kezdődött Magyarországon, John F. Huenergardt érkezésével, akit a generálkonferencia küldött hazánkba az itteni misszió vezetésére. Eddig az időpontig mindössze tizenöt adventista létezett az akkori Nagy-Magyarországon. (Az első magyarországi adventistákat, a baptista Rottmayer Jánost és feleségét 1892-ben keresztelte meg Ludwig R. Conradi testvér, az akkori adventista európai misszió igazga-

Rottmayer János és Ludwig R. Conradi

tója, Kolozsvárott.) Ebből már következtethetünk arra, hogy nem adventista kiadó jelentette meg a könyvet, hiszen 1896-ban még nem is létezett ilyen. Fordítója sem adventista volt, hanem egy református lelkész, Szalay József. Conradi testvér ismerkedett meg vele Rottmayer János közvetítésével. Szalay József Nagybecskerekén működött és tartott fenn egy kis misszióközpontot. Olyan lelkesen ajánlotta Ellen G. White könyvét az általa írt fordítói előszóban, hogy ezt írta: „Olyan értékes ez a könyv, hogy akinek nem volna pénze megvenni, akár a kabátját adja el azért, hogy megvehesse.”

Sokan úgy gondolják, hogy ez a kötet amolyan bevezető könyv a keresztény hithez. Sokkal inkább szól a hívőknek, hogy helyes mederbe terelje és elmélyítse keresztény tapasztalatukat. Azok értik meg a legjobban, akik már bizonyos előrehaladást tettek az evangélium megértésében.

Az a meglátás is téves, hogy elég egyszer elolvasni ezt a könyvet. Valójában szinte évenként hasznos újra elolvasni. Tapasztalni fogjuk, hogy mindig többet és jobban értünk meg belőle, mindinkább ahhoz segít bennünket, hogy személyes tapasztalatunk legyen a hit általi megigazulás, azaz a hitben járás gyakorlatában. Felkészít

arra is, hogy bizonyágtevő szolgálatunk során másoknak is segíteni tudjunk abban, miként tegyék meg „lépéseiket Krisztushoz”.

Hogyan indítsunk, tartsunk olvasó- és Biblia-kört e könyv mélyebb megismerése, jobb megértése érdekében?

A következőkben a legfőbb szempontokat soroljuk fel:

- Hetenként vagy kéthetenként tartsuk ezeket az összejöveleket, akár online, hogy folyamatában, az egyes fejezetek belső összefüggésében értsük meg a könyv mondanivalóját.

- Kisebb (maximum 10 fős) testvéri, baráti körben a legalkalmasabb beszélgetni az egyes fejezetekről, de a gyülekezeti helyiségben mindez nagyobb részvétel mellett is elképzelhető.

- Ne nyújtsuk el nagyon az egyes beszélgetéseket, másfél óránál hosszabb egyik alkalom se legyen. Minden alkalommal egy fejezetet vegyünk át, ne daraboljuk szét ennél jobban, mert minden fejezet egy újabb lépésről szól.

- A résztvevők olvassák el előre otthon a soron következő fejezetet, és húzzák alá azokat a gondolatokat, amelyeket a legfontosabbnak tartanak, és amelyek a leginkább megszólították őket. (Legyen erre a célra akár külön példányunk a könyvből, amiben nyugodtan aláhúzhatunk, jegyzeteket írhatunk a sorok mellé vagy a lapszélre.)

- Mindenki olvassa el egyénileg előre, és igyekezzen átgondolni azokat az igéket, amelyeket az alábbi vázlat megjelöl az egyes fejezetekhez kapcsolódóan. Próbáljuk megválaszolni az ott megfogalmazott kérdéseket is. (Olyan igék szerepelnek a vázlatban, amelyeket nem feltétlenül idéz a fejezet, de az adott fejezet témájához szo-

HIT ÁLTALI MEGIGAZULÁS

rosan kapcsolódnak. Ezáltal növekszünk az adott ige, illetve az igék egymással való összefüggéseinek a jobb megértésében.)

▪ Ha így felkészülve mennek a résztvevők az összejövetre, a közös megbeszélés sokkal tartalmasabb és áldásosabb lesz.

▪ A megbeszélésen a vezérfonal által megjelölt igék szolgáljanak kiindulópontként, ezeket vejük sorra! Tartalmuk kifejtéséhez kapcsoljuk hozzá azokat az idézeteket, kiemelt mondatokat az aktuális fejezetből, melyeket otthon előre kijelöltünk. Így elmélyül az adott igék megértése, és maradandóan emlékezetünkbe vésődnek a könyv világos magyarázatai és buzdításai is.

▪ Legyen minden alkalomnak beszélgetésvezetője, aki gondoskodik a pontos kezdésről és befejezésről, legfőképpen pedig arról, hogy mederben tartsa és irányítsa a közös megbeszélést, hogy a mondanivaló kibontakozhasson.

▪ Kívánatos és áldásos, ha minden egyes alkalom buzgó, közös imával ér véget.

Vezérfonal, vázlat a könyv tartalmának fejezetenként történő megbeszéléséhez

1. Isten szeretete az ember iránt

Jn 17,3

1Jn 4,16/a

Jn 14,8–9

Lk 6,40

Összegző, személyes hitbeli állapotunkkal szembesítő kérdések:

➤ Milyen a bennünk élő Isten-kép?

➤ Megértettük-e, hogy a bizonyosságtevés szolgálatában is ez az elsődleges: a hiteles, Ige szerinti Isten-kép szívekben való kialakulásához igyekezzünk segítséget nyújtani?

→ Vágyunk-e arra, hogy olyanok legyünk, mint „Mesterünk”, figyelembe véve azt a leírást, amit ebben a fejezetben olvashatunk Krisztus jelleméről, emberekhez való viszonyulásáról.

2. A bűnösnek Krisztusra van szüksége

Rm 3,23

Rm 8,7

Mt 11,28–29

Összegző, személyes hitbeli állapotunkkal szembesítő kérdések:

→ Miután a Szentlélek megvilágosító kegyelme által eljut az ember Isten törvénye igazságának a felismeréséhez, mi az a pont, ahol elakad, ahonét nem tud továbblépni a szabadító, győzelmet adó Krisztus nélkül (Rm 7,14–25 alapján).

→ Kit nyilatkoztatott ki a büntől lesújtott, menekülő Jákobnak különleges álma (vö. Jn 1,52)?

3. A bűnbánat

Csel 5,31

Zsolt 51,4–5.9–15

Mt 9,12–13

Jn 6,37

2Kor 6,2; Zsid 3,7–8

Összegző, személyes hitbeli állapotunkkal szembesítő kérdések:

→ A valódi, Szentlélek által munkált bűnbánat jellegzetességei, főként az 51. zsoltár alapján.

→ Mit tegyünk tehát, hogy valódi bűnbánatra jussunk? Hol követnek el – „ezrek és ezrek” – súlyos hibát?

4. A bűnvallomás

1Jn 1,9

Zsolt 32,3

Lk 15,18

Péld 28,3

Összegző, személyes hitbeli állapotunkkal szembesítő kérdések:

→ Mi jellemzi az igazi bűnvallomást?

→ Lehet-e, szabad-e bűnvallomásra ösztönözni emberi igyekezettel bárkit is?

5. Az odaszánás

Jer 29,13

Fil 3,7–8

2Kor 5,14

Összegző, személyes hitbeli állapotunkkal szembesítő kérdések:

→ Mit adunk oda Krisztusnak, ha mindenünket odaszánjuk is, figyelembe véve különösképpen azt, hogy Ő mit adott értünk?

→ Miért szükséges a teljes odaszánás?

→ Mi az, amit nem tudunk megtenni, és mi az, amit meg tudunk tenni az odaszánás tekintetében?

6. Hit és elfogadás

Jn 6,28–29

Ésa 1,18

Ésa 44,22

Zsolt 51,9

Lk 15,18–20

Összegző, személyes hitbeli állapotunkkal szembesítő kérdések:

→ Idézzük fel egyes bibliai személyek életéből a valódi hitbeli elfogadás eseteit! Miképpen láthatjuk ennek következményeit is a róluk szóló bibliai leírásban?

→ Milyen tévedésbe esnek könnyen sokan, és eshetünk mi is, Krisztus bűnbocsátó kegyelmének az elfogadását illetően?

Lapunk következő számában közöljük a vezérfontalat a további fejezetekről szóló Biblia-köri megbeszélésekhez.

Összeállította: V. Zs.

TÚLÉLHETŐ a katasztrófális kockázatok kora?

Már önmagában is sokatmondó, hogy a címben feltett kérdés a témája az egyik legtekintélyesebb külpolitikai folyóirat legfrissebb számának.¹ A cikk szerzője – aki egyébként az *Oxfordi Egyetem* munkatársa és a *Global Priorities Institute* vezető kutatója – nem éppen optimista húrokat penget, még akkor sem, ha megpróbál mindent megtenni annak érdekében, hogy felvillantssa a túlélés reményének lehetséges perspektíváit is. A cikk fő állítása szerint korunk abban különbözik minden korábbi korszak kihívásaitól, hogy az emberiség immár képessé vált, hogy elpusztítsa önmagát.

És valóban: mennyiszer hallhatjuk, hogy az emberiség történelmében sokszor voltak már súlyos válságok, mégsem pusztult bele az emberi civilizáció, „most sem eszik annyira forrón a kását”, majd megússzuk ezt is. Csakhogy ilyenkor mintha megfeledkeznénk arról, hogy nem csupán

nagyságrendekkel rombolóbb hatású eszközökkel és technológiákkal rendelkezünk, mint elődeink bármikor a történelem során, hanem ugyanakkor tevékenységünk következményei is összehasonlíthatatlanul közvetlenebb módon befolyásolják a földkerekség másik felén élő emberek életét: a Föld – a technológiai újításoknak (közlekedés, kommunikáció stb.) köszönhetően – „kisebb” lett, az emberiség létszáma viszont sokszorosa a korábbiaknak.

Érdeemes belegondolni, hogy ez a szám az 1800-as évek kezdete előtt még az 1 milliárd főt sem érte el, illetve sok kortársunk született abban az évtizedben (1920–30-as évek), amikor ugyanez a létszám még mindig csupán mintegy 2 milliárd fő, vagyis a jelenlegi 8 milliárd negyede (!) volt. A hatalmas létszámbeli ugrás a természeti törvények erejével növeli az emberi közösségek által termelt – végső soron az önzésre és bírvágyra visszavezethető – konfliktusokat és egyéb problémá-

¹ William MacAskill: *The Beginning of History. Surviving the Era of Catastrophic Risk. Foreign Affairs*, 2022. szept./okt.

kat is. Ezek „megoldására” pedig egyre hatékonyabb, vagyis pusztítóbb megoldásokat találunk ki. Így az emberiség létszámának növekedésével a fegyverek pusztítóereje is „robbanásszerűen” növekedni kezdett.

Ahogy arra a fentebb hivatkozott cikk szerzője is felhívja a figyelmet, az atombomba ezerszer (!) erősebb volt, mint az egyéb, korábbi robbanóanyagok, a hidrogénbomba pedig az „alap” atombombánál is ezerszer erősebbnek bizonyult: ha tehát összehasonlítjuk az atomkorszakot az azt megelőző korszakokkal a robbanóanyagok pusztítóerejének növekedése tekintetében, azt látjuk, hogy 10 000 évnnyi fejlődés történt néhány évtized alatt.

Persze mindez csak egyetlen probléma a sok közül. Az emberi civilizáció működése számtalan egyéb problémát generált – ne felejtsük: 8 milliárd ember nyilvánvalóan sokkal több problémát tud szülni, mint annak tizede, pedig már a középkor sem volt éppen tragédiák nélküli e tekintetben. Gondoljunk csak az Európa népességének adott időszakban mintegy felét (!) elpusztító járványokra vagy vallásháborúkra. Mindezen problémák megoldására pedig nincsen meg a közös akarat. Miközben e „közös akarat” kikényszerítése szintén óriási kockázatokat hordoz magában – rossz példát találunk erre is a történelemben szép számmal.

A szerző ennek kapcsán a világháborús és végpusztulással járó vészhelyzettel való visszaélés számos lehetőségére figyelmeztet, majd kijelenti: „Tehát kötéltáncot kell járnunk. Biztosítanunk kell, hogy a globális együttműködés a globális katasztrófa kockázatát a nullához közeli szintre csökkentse, miközben fenntartjuk a gondolkodás és a társadalmi struktúrák szabadságát és sokszínűségét, amelyek lehetővé teszik számunkra, hogy olyan jövőt építsünk, amelyet unokáink unokái is megköszönnének nekünk. A nagyszabású politikai változások mérlegelése ijesztő, de a kormányzás olyan múltbeli innovációi, mint az ENSZ-rendszer és az EU, reményt adnak.”

Vagyis szerzőnk is érzékeli annak veszélyét, hogy a globális katasztrófák kockázatának minimálisra csökkentése érdekében szükséges globális együttműködés kialakítása könnyen járhat a „gondolkodás és a társadalmi struktúrák szabadságának és sokszínűségének” csökkentésével. Ő ugyan egyfajta kötelező optimizmussal abban reménykedik, hogy talán nem megoldhatatlan ennek az ellentmondásnak a feloldása, azonban fel kell tennünk a kérdést: mire alapozhatnánk bármiféle optimizmust, amely szerint az emberi társadalom képes lenne a nagy „globális visszaélésből”, amely a jelenlegi katasztrófa szélére sodorta a világot visszaélés nélküli kiutat mutatni. Óhatatlanul Jób szavai juthatnak eszünkbe: „Ki adhat tisztát a tisztátalanból? Senki.” (Jób 14,4). Vagy Jeremiáséi: „Elváltoztathatja-e bőrét a szerecsen, és a párdúc az ő foltosságát? Úgy ti is cselekedhettek jót, akik megszoktátok a gonoszt.” (Jer 13,23)

Ezen a háttéren érdekes látni, hogy a bemutatott írás szerzője sem képes azért feltétlen optimizmusra e tekintetben. Lehetséges, hogy a történelem szomorú alakulása által szolgáltatott bizonyítékok végül egybeesnek azzal a pesszimista képpel, amit a Biblia fest az emberről és az emberi történelemről? A szembenézés ezzel a kérdéssel akár a probléma valódi gyökerének és valódi megoldásának a felfedezéséhez is elvezethetne bennünket, míg a következtelen optimizmus és a hamis illúziók, a „kancsalúl, festett egekbe nézés” révén könnyen csak olyan újabb és újabb „csalútkra” tévedünk (Vörösmarty Mihály), amelyek a jelenlegi helyzetünkbe is vezettek bennünket.

Mindezeket szem előtt tartva, az alábbiakban néhány fontos, az egész írás hangvételére jellemző szemelvényt közlünk a cikkből, melyek érzékeltetik a probléma nagyságrendjét, illetve hozzájárulnak ahhoz, hogy láthassuk, milyen komoly szintre jutott már a teljes emberi civilizáció kipusztulásával fenyegető kockázatok érzékelése tudományos körökben:

AZ IDŐK JELEI

„Bár fajunk jövője még hosszú lehet, megtörténhet, hogy inkább egy gyorsan elillanó jelenség az egész. A számos fejlemény közül, amelyek e magazin száz évvel ezelőtti első számának kiadása óta történtek, a leginkább mélyreható az emberiség azon képességének fejlődése, amellyel véget vethet önmagának. A klímaváltozástól kezdve az atomháborúig, a mesterséges járványokig, az ellenőrizetlen mesterséges intelligenciáig és más, még nem látott, pusztító technológiákig, aggasztóan sok veszély fenyeget az emberiség végével. [...]

Az időtlen jövő perspektívája átadja helyét a jövő nélküli jövőképeknek. Az ideológia továbbra is a geopolitika törésvonala marad, a piaci globalizáció széttöredezik, és a nagyhatalmi konfliktus egyre valószínűbbé válik. De a jövőt fenyegető veszélyek ennél is nagyobbak: az emberi faj kipusztulásának lehetősége is fennáll. E potenciális kihalás miatt a politikai és szakpolitikai viták köre az elkövetkező években valószínűleg szélesebb körű lesz, mint az elmúlt évtizedekben volt. A nagy ideológiai viták még messze nem dőltek el. Valójában valószínűleg épphogy nagy hordere-

jű kérdésekkel fogunk szembetalálkozni, és arra kényszerülünk, hogy radikálisabb javaslatokat mérlegeljünk, amelyek megfelelnek az előttünk álló átalakulások és veszélyek által támasztott kihívásoknak. A látókörünknek nem szűkülnie, hanem tágulnia kell.

E kihívások között a legfontosabb az, hogy az emberiség hogyan kezeli saját zsenialitásának veszélyeit. A fegyverek, a biológia és a számítástechnika fejlődése a faj végét jelentheti, akár szándékos visszaélés, akár egy nagyszabású baleset következtében. A társadalmaknak olyan kockázatokkal kell szembenézniük, amelyek pusztán nagyságrendje megbéníthat bármilyen összehangolt fellépést. [...]

Ahhoz, hogy megteremtsek a menekülés alapjait, a kormányoknak jobban tudatosítaniuk kell a rájuk leselkedő kockázatokat, és szilárd intézményi apparátust kell kialakítaniuk ezek kezelésére. Ez magában foglalja a legrosszabb forgatókönyvek iránti aggodalom beágyazását a politikaalkotás releváns területeibe...

A legnagyobb változásra a perspektívában van szükség. [...]

Az emberi történelem tele van katasztrófákkal, a fekete halál [a legpusztítóbb középkori járvány elnevezése] borzalmaitól kezdve a rabszolgaság és a gyarmatosítás borzalmáig. De néhány nagyon valószínűtlen természeti eseménytől eltekintve, mint például a szupervulkán-kitörések vagy a bolygóra becsapódó meteorok, [korábban] nem volt olyan elképzelhető mechanizmus, amely az emberiség egészének pusztulását okozhatta volna.

Az emberi létezés megszűnésével fenyegető katasztrófákkal kapcsolatos komoly aggodalmak... főként a huszadik század második felében jelentek meg, a technológiai fejlődés felgyorsulásával együtt. Lord Martin Rees, a *Royal Society* korábbi elnöke 2003-ban azt írta, hogy az emberiség esélyei arra, hogy túlélje ezt az évszázadot, »nem jobbak 50-50 százaléknál«. [Toby] Ord [oxfordi filozófus, *A szakadék – The Precipice* – című könyvében] 1:6 arányra becsülte annak valószínűségét, hogy az emberiség a következő száz évben kiirtja magát, vagy más módon tartósan kisklik a civilizáció pályájáról. Ha bármelyiküknek igaza van, akkor egy ma született amerikai

számára a legvalószínűbb módja annak, hogy fiatalon haljon meg, egy civilizáció végét jelentő katasztrófa. [...]

...a nukleáris fegyverek messze nem az egyetlen kockázat, amellyel szembe kell néznünk. Számos jövőbeli technológia lehet pusztítóbb, könnyebben megszerezhető a szereplők szélesebb köre számára, illetve több aggályt vet fel a lehetséges kettős [békés, polgári vagy katonai] felhasználásukkal kapcsolatban, illetve kevesebb hibás lépést igényel ahhoz, hogy fajunk kipusztulását okozza – és ezért sokkal nehezebb a szabályozásuk is. Az *Egyesült Államok Nemzeti Hírszerzési Tanácsának* nemrégiben készült jelentése a nukleáris háború mellett a mesterséges intelligencia, a mesterséges világjárványok és a nanotechnológiai fegyverek elszabadulását is egzisztenciális kockázatok forrásaként azonosította – »olyan fenyegetésekként, amelyek globális szinten károsíthatják az életet«, és amelyek esetén »nehéz felmérni lehetséges kiterjedésüket és mértéküket«.

Vegyük például a mesterséges járványokat. A biotechnológia fejlődése rendkívül gyors, és a legfontosabb költségek, például a génszekvenálás

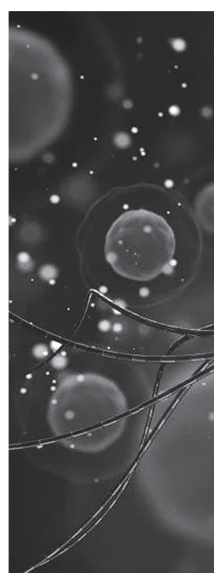
AZ IDŐK JELEI

költségei egyre gyorsabban csökkennek. A további fejlődés számos előnyt ígér, például a még gyógyíthatatlan betegségek génterápiáit. A kettős felhasználással kapcsolatos aggályok azonban jelentősek: az orvosi kutatásban használt módszerek némelyike elvileg felhasználható olyan kórokozók azonosítására vagy létrehozására, amelyek a természetben előforduló minden másnál fertőzőbbek és halálosabbak. Ez történhet nyílt tudományos kísérletek részeként – amelyek keretében a tudósok néha azért módosítják a kórokozókat, hogy megtanulják, hogyan lehet ellenük küzdeni –, vagy kevésbé nemes szándékkal, terrorista vagy állami biofegyverprogramok keretében. (Az ilyen programok nem pusztán a múltéi: egy 2021-es amerikai külügyminisztériumi jelentés megállapította, hogy Észak-Korea és Oroszország is fenntart egy-egy támadó biofegyverprogramot). Az emberi társadalmat segítő szándékkal közzétett kutatásokkal a rosszakaratú szereplők is visz-

száélhetnek, méghozzá olyan módon, amire az eredeti szerzők soha nem is gondoltak.

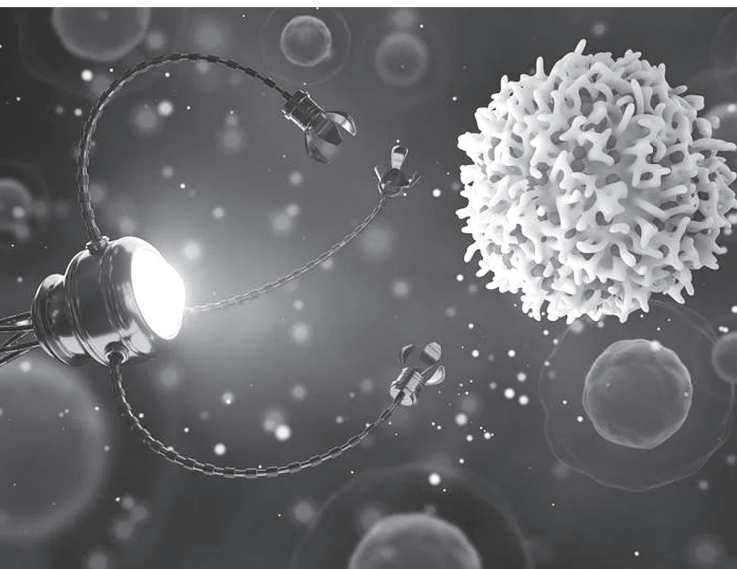
A nukleáris fegyverekkel ellentétben a baktériumok és a vírusok önreprodukálóak. Amint a Covid-19 világjárvány tragikusan bebizonyította, ha egy új kórokozó egyszer megfertőzött egyetlen embert, a szellemet nem lehet visszazárni a palackba. És bár mindössze kilenc állam birtokol atomfegyvereket – Oroszország és az Egyesült Államok az összes robbanófej több mint 90 százalékát ellenőrzi –, a világnak több ezer biológiai laboratóriuma van. Ezek közül több tucatnyi – öt kontinensen szétszórva – rendelkezik engedéllyel a világ legveszélyesebb kórokozóival való kísérletezésre.

Ami még rosszabb, hogy a biológiai kutatások biztonsági mutatói még a nukleáris fegyverekénél is siralmasabbak. 2007-ben a száj- és köröm-fájás, amely gyorsan terjed az állatállományokban, és könnyen több milliárd dolláros gazdasági

kárt okozhat, heteken belül nem egyszer, hanem kétszer is kiszivárgott ugyanabból a brit laboratóriumból, még a kormányzati beavatkozás után is. A laboratóriumi szivárgás pedig már vezetett emberi életek elvesztéséhez, például amikor 1979-ben a szovjet biofegyverprogramhoz kapcsolódó szverdlovszki üzemből fegyverként használt lépfene szivárgott ki, és több tucat emberéletet követelt. Talán a legaggasztóbb, hogy genetikai bizonyítékok arra utalnak, az 1977-es »orosz influenza« világjárvány egy olyan influenzatörzsszel végzett humán kísérletből származhatott, amely az 1950-es években cirkulált. Körülbelül 700 000 ember halt meg akkor.

Összesen több száz véletlen fertőzés történt csak az Egyesült Államok laboratóriumaiban – 250 személyévnnyi laboratóriumi munkára jut egy. Mivel a világon több tucatnyi szigorúan őrzött laboratórium van, amelyek mindegyike több tucat, sőt talán több száz tudóst és egyéb alkalmazottat foglalkoztat, ez az arány évente több véletlen fer-

tőzést jelent. A társadalmaknak jelentősen csökkenteniük kell ezt az arányt. Ha ezek a létesítmények valaha is elkezdnek kipusztulást okozó szintű kórokozókval kísérletezni, az emberiség idő előtti vége csak idő kérdése lesz.

...A növekvő kockázati szint ellenére korántsem biztos, hogy az emberiség képes lesz megtenni a szükséges lépéseket a védekezéshez. Valójában számos akadálya van a megfelelő kockázatcsökkentésnek.

A legalapvetőbb probléma fájdalmasan ismerős az elmúlt évek klímadiplomáciai küzdelmeiből. A fosszilis tüzelőanyagok elégetésekor ugyanis egyes országok a legtöbb hasznot élvezik, de a költségek nagy részét más országok és a jövő generációi viselik. Hasonlóképpen, a kockázatos biológiai kutatásokban való részvétel olyan szabadalmaztatható gyógyszerek ígéretét hordozza magában, amelyek fellendíthetik egy ország gazdaságát és presztízsét – de egy véletlenül az adott országban elszabaduló kórokozó nem tartaná tiszteletben a határokat. A közgazdászok nyelvén a jövőre vonatkozó kockázat negatív külső hatás, és a kockázatcsökkentő intézkedések – például az új betegségek korai előrejelző rendszerének létrehozása – globális közjónak minősülnek. (Gondoljunk csak arra, hogy az egész világ mennyit profitált volna abból, ha a Covid-19-et, akárcsak a SARS-t 2002 és 2004 között, néhány országban megfékeztek, majd felszámolták volna.) Ez pontosan az a fajta jó, amelyet sem a piac, sem a nemzetközi rendszer nem fog alapértelmezés szerint biztosítani, mivel az országoknak erős ösztönzői vannak arra, hogy mások hozzájárulását ingyen kihasználják.

Az emberiségnek számos lehetősége van arra, hogy elkerülje ezt a strukturális tragédiát. A biztonságért folytatott harcban való lemaradással kapcsolatos aggodalmak eloszlátása érdekében az országok megállapodásokat köthetnének arról, hogy közösen tartózkodnak a különösen veszélyes technológiák, például a biofegyverek kifejlesztésétől. Alternatív megoldásként a tenni akarók koalíciója összefoghatna, és létrehozhatná a William Nordhaus közgazdász által »klubnak« nevezett szervezetet. A klub tagjai közösen segítenének biztosítani azt a globális közjót, amelynek előmozdítására a klubot létrehozták. Ugyanakkor

kötelezettséget vállalnak arra, hogy egymás számára előnyöket biztosítanak (például gazdasági növekedést vagy békét), miközben (például vámok révén) költségeket rónak a nem tagokra, és ezzel a csatlakozásra csábítják őket. [...]

Sajnos a nagyhatalmi verseny újjáéledése kétségbe vonja a globális együttműködés eme bravúrjainak valószínűségét. Ami még rosszabb, a geopolitikai feszültségek arra kényszeríthetik az államokat, hogy nagyobb kockázatot vállaljanak a világra – és saját magukra – nézve, ha úgy látják, hogy ez olyan kockázat, amelyet érdemes vállalniuk biztonsági érdekeik előmozdítása érdekében. (Az alatt a nyolc év alatt, amikor az Egyesült Államok bombázókat tartott folyamatos légi készültségben, öt repülőgép zuhant le, miközben nukleáris töltetet szállított.) És ha akár csak egy állam biofegyverprogramja is kipusztulási szintű kórokozókkal kísérletezne – talán a végső elrettentő eszköz kifejlesztésére irányuló vakmerő törekvés jegyében –, a következő laboratóriumi baleset a Covid-19-nél sokkal súlyosabb globális világjárványt idézhetne elő.

A legrosszabb esetben a nagyhatalmak a globális hegemoniáért folytatott harcukban nyílt háborúhoz folyamodhatnak. Azok számára, akik a második világháború után nyugaton nőttek fel, ez a gondolat talán erőltetettnek tűnik. Steven Pinker pszichológus népszerűsítette azt az állítást, hogy az erőszak – beleértve az államok közötti erőszakot is – már régóta csökkenőben van. Bear Braumoeller politológus és mások későbbi elemzései azonban jelentősen bonyolították a képet. A kutatók szerint a konfliktusok intenzitása az úgynevezett »erő törvényét« követi, ami azt jelenti, hogy a viszonylagos béke közjátékát követően könnyen előfordulhat, hogy a háború még halálosabb formában tér vissza. Aaron Clauset informatikus számításai szerint a második világháborút követő »hosszú békének« még egy évszázadon át kellene tartania, mielőtt jelentős bizonyítékot szolgáltatna a háború tényleges, hosszú távú csökkenésére. Braumoeller azt állította:

»egyáltalán nem valószínűtlen, hogy még az Ön életében bekövetkezik egy újabb háború, amely halálos áldozatokban felülmúlja a két világháborút«, megjegyezve, hogy a témáról szóló könyve zárásaként »röviden fontolóra vette, hogy egyszerűen azt írja: 'Mindannyian meghalunk', és ezzel fejezte volna be«.

A harmadik világháború veszélyének elhárítása, miközben a nemzetközi kormányzás terén is példátlan innovációkat kell megvalósítani, nagy feladat. De akár tetszik, akár nem, ezzel a kihívással állunk szemben. [...]

A kihívás az, hogy továbbra is élvezzük a technológiai fejlődés gyümölcseit, miközben megvédjük az emberiséget annak árnyoldalaitól. Egyes szakértők ezt »differenciált technológiai fejlesztésnek« nevezik, amelynek lényege, hogy ha az emberek nem is tudják eleve megakadályozni a pusztító technológiák vagy balesetek bekövetkezését, előrelátással és gondos tervezéssel legalább megpróbálhatnak először hasznos és védekező technológiákat kifejleszteni.

Már most is benne vagyunk abban a játékban, amit Richard Danzig, az Egyesült Államok volt haditengerészeti minisztere »technológiai rulettnek« nevezett. Még egyetlen golyó sem gurult el, de ez nem változtat azon, hogy a játék mennyire kockázatos. Még sok fordulat áll bekövetkezés előtt: egy csúnya, talán halálos baleset elkerülhetetlen, hacsak fajunk nem változtat a játékon.

Eddig kevés volt a változás a játékszabályok terén. A tétet tekintve a társadalmak eddig botránnyosan keveset tettek a jövőjük védelme érdekében. Vegyük például a biológiai fegyverekről szóló egyezményt, amely tiltja a biológiai fegyverek kifejlesztését, tárolását és beszerzését. Daniel Gerstein nemzetbiztonsági szakértő »a huszonegyedik század legfontosabb fegyverzetellenőrzési szerződésének« nevezte, mégis hiányzik belőle az ellenőrzési mechanizmus, és a költségvetése eltörpül a Met-gála [a világ leghíresebb divatgálájának] költségvetése mellett. Mintha ez így még nem lenne elég paródia, a BWC [Biological Weapons

Convention, a biológiai fegyverek szabályozásának nemzetközi eszköze] még a neki járó csekély hozzájárulások összegyűjtéséért is küzd – az egyezmény elnökének 2018-as jelentése a BWC pénzügyi helyzetének »bizonytalan és romló állapotát siratja..., ami annak köszönhető, hogy egyes szerződő államok régóta nem fizetik meg a megállapított hozzájárulásokat«.

A nem biológiai kockázatok kezelése sem bízakodásra okot adó. A mesterségesen intelligens rendszerek feletti irányítás elvesztésének megelőzésére irányuló kutatás a teljes mesterséges-intelligencia-kutatásnak továbbra is csak elenyésző hányadát teszi ki. A hadseregek pedig halálos kimenetelű autonóm fegyvereket használnak a harctéren, miközben az ENSZ-ben évek óta megrekedtek az ilyen fegyverrendszerek korlátozására irányuló erőfeszítések. A hazai [USA] helyzet sem néz ki sokkal jobbnak – az USA védelmi költségvetésének kevesebb mint egy százalékat fordítják biológiai védelemre, és ennek nagy részét az olyan fenyegetések elhárítására használják, mint a lépfene. Még azután is, hogy a Co-

vid-19 megölt minden 500. embert a világon, és csak az Egyesült Államokban 16 billió dollár értékű gazdasági kárt okozott, a Kongresszus nem tudott megegyezni abban, hogy szerény 15 milliárd dollárt biztosítson a világjárvány elleni felkészültség megerősítésére. [...]

A nagyméretű kockázatok ismert forrásaira irányuló hírszerzés és elemzés döntő fontosságú lesz. És bár a teljes bizonyosság elérése lehetetlen (ahogy Carl Sagan csillagász egyszer megjegyezte: »A világvégével kapcsolatos elméleteket nem lehet kísérleti úton ellenőrizni – legalábbis egy-nél többször nem«), a látóhatáron lévő kockázatok felmérése és előrejelzése segíthet az új problémák azonosításában. Ebben az értelemben biztató, hogy a [USA] Nemzeti Hírszerzési Tanács legutóbbi *Globális trendekről* szóló jelentése kitért az emberi civilizáció megszűnésével fenyegető kockázat fogalmára, és »rugalmas túlélési stratégiák kidolgozására« szólított fel.

Több kormánynak, intézménynek és cégnek kell komolyan vennie ezeket az elképzeléseket. A szabályozási reform is fontos lesz. Cass Sun-

AZ IDŐK JELEI

stein, a *Fehér Ház* szabályozási hivatalának korábbi vezetője *Averting Catastrophe* című könyvében bemutatta, hogy a kormányzat költség-haszon elemzésének jelenlegi megközelítése nem képes kellőképpen figyelembe venni a potenciális katasztrófakockázatokat. Sunstein az általa »maximálnak« nevezett elv mellett érvelt: a kellően szélsőséges kockázatokkal szemben – és az emberiség kihalása kétségtelenül ilyen kockázatnak minősül – a kormányoknak a legrosszabb kimenetel kiküszöbölésére kell összpontosítaniuk. Történetesen a *Fehér Ház* jelenleg korszerűsíti a szabályozás felülvizsgálatára szolgáló keretrendszerét. [...]

Fukuyama [Francis Fukuyama, neves amerikai politológus] »a történelem végére az unalom évszázadait« jósolta. Semmi sem állhatna távolabb a valóságtól. Az erőteljes és pusztító technológiák példátlan kihívást jelentenek majd a jelenlegi politikai rendszer számára. A fejlett mesterséges intelligencia alááshatja az egyének és az államok között fennálló hatalmi egyensúlyt: egy teljesen automatizált munkaerő kevés okot adna a kormánynak arra, hogy jól bánjon polgáraival; egy diktatúra, amely mesterséges intelligenciával rendelkező hadsereggel és rendőrséggel rendelkezne, megakadályozná a felkelés vagy a puccs lehetőségét. A kormány egy harmadik világháború kilátását arra használhatná fel, hogy a nemzetbiztonság védelmére hivatkozva kiterjessze az államot, és megnyirbálja az egyéni szabadságjogokat, például a szólásszabadságot. A könnyen hozzáférhető biofegyverek lehetőségét fel lehetne használni az általános megfigyelés igazolására. [...]

Tehát kötélháncot kell járnunk. Biztosítanunk kell, hogy a globális együttműködés a globális

katasztrófa kockázatát a nullához közeli szintre csökkentse, miközben fenntartjuk a gondolkodás és a társadalmi struktúrák szabadságát és sokszínűségét, amelyek lehetővé teszik számunkra, hogy olyan jövőt építsünk, amelyet unokáink unokái is megköszönének nekünk. A nagyszabású politikai változások mérlegelése ijesztő, de a kormányzás olyan múltbeli innovációi, mint az ENSZ-rendszer és az EU, reményt adnak.

Nem szoktunk úgy tekinteni magunkra, mint a történelem első nemzedékeire; hajlamosak vagyunk arra összpontosítani, amit a múltból örököltünk, nem pedig arra, amit a jövőre hagyhatunk. Ez hiba. Ahhoz, hogy megbirkózzunk az előttünk álló feladattal, el kell gondolkodnunk azon, hogy hol állunk az emberiség teljes sorában. Mi most a jelenben vakmerően kockáztatunk, nemcsak a saját és gyermekeink életével játszunk, hanem mindazokéval, akik még csak ezután születnének meg. Legyünk mi az utolsó generáció, amely ezt teszi.”

(PD)

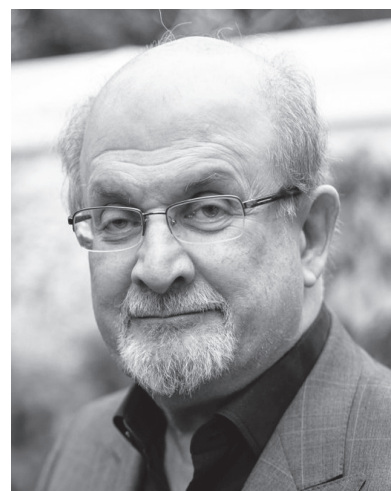
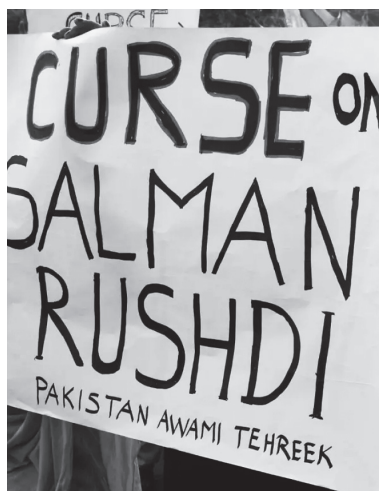

Hogy képzeled, hogy „nem tiszteled az én istenemet”?¹

Mintha csak ezekkel a szavakkal támadt volna *Salman Rushdie* íróra az a merénylő, aki augusztus 12-én megkéselte őt New York-ban. Rárontott, amikor egy rendezvényen éppen felkonferálták, és az író felállt a színpadra. Ez volt ellene a vád már 1988 óta: *A sátáni versek* című művében „tisztetelenül” ábrázolta Mohamed prófétát. Khomeini ajatollah ezért hirdetett ellene istenkáromlás miatt úgynevezett fatvát 1989-ben. Minden hívő muszlimot felszólított megölésére, hárommillió dollár vérdíjat tűzve a fejére. Ezért az indiai születésű brit-amerikai író bujkálva élt az elmúlt évtizedekben, és csak különleges óvintézkedések mellett jelent meg a nyilvánosság előtt. A gyilkos bosszú azonban évek múltával sem csillapodott, 75 éves korában sújtott le rá a fanatikus muszlim fiatalember. (Úgy tűnik egyébként, hogy túlélte a támadást, kórházba szállították, és meg tudták menteni az életét.)

A címben megfogalmazott felkiáltás indulatával végezték ki évekkorábban Párizsban egy lap szerkesztőségének a tagjait, mivel karikatúrákat közöltek az általuk kiadott újságban Mohamedről. Hasonló módon lépett fel egykor Nabukodonozor is az általa felállított bálványképet imádni nem hajlandó héber fiatalember ellen: „*Sidrák, Misák és Abednégó! Szántszándékkal nem tisztelitek az én istenemet?*” (Dn 3,14)

Eszünkbe juthat erről, hogy a Tízparancsolat első négy parancsolatának mindegyikében szerepel a „*te Istened*” kifejezés. Ez arra utal, hogy az ember csak akkor tud tisztelni és szeretni valamilyen fölötte álló isteni lényt, ha az ő istenévé válik, azaz értelmi és lelkiismereti meggyőződése alapján valóságnak és élete Urának tudja elfogad-

ni Őt. Semmiféle jogosultsága nincs annak, hogy az egyik ember számon kérje a másikon, „miért nem tiszteled te az én Istenemet”? Nem követelheti ezt tőle, hiszen a másiknak nem istene az, akit ő tisztel. A lelkiismereti szabadság súlyos sérelme az efféle számonkérés, követelés, és teljességgel jogosulatlan a nyomában járó büntetés. Arról tanúskodik, hogy az „igazságtevő” nem csupán agresszív és bosszúálló, hanem abszolút tudatlanságban van afelől, hogy Isten a maga képeére és hasonlatosságára teremtette az embert, illetve afelől, hogy ez mit jelent. Arról van szó, hogy egy ember akkor lehet lelkileg ép és egészséges, ha vallás és erkölcs dolgában szabadon követheti és képviselheti a maga értelmi és lelkiismereti meggyőződését.

Okosan érvelt egykor Gedeon apja azokkal a haragos, falujából való emberekkel, akik ezzel a követeléssel álltak elé: „*Add ki a fiadat, meg kell hálnia, mert lerontotta a Baál oltárát...*” (Bír 6,30) Bizonyára a Szentlélek volt az, aki ekkor megvilágosította az apa értelmét. A bosszút lihegők kérését ugyanis a következő szavakkal utasította el: „*Baálért pereltek? Talán ti oltalmaztátok meg őt? ... Ha isten ő, hát pereljen ő maga azért, hogy oltára lerontatott.*” (Bír 6,31)

Vankó Zsuzsa

¹ Vö. Dn 3,14

A BIZONYSÁGTÉTELEKET OLVASVA

KÜLDETÉSÜNK KRISZTUSÉRT

Krisztus mondta: „*Senki nem ismeri a Fiút, csak az Atya; az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú, és akinek a Fiú akarja megjelenteni.*” (Mt 11,27) Az apostoloknak adott megbízás Krisztus ma élő követőinek is szól: „*Prédikáltatni kell az ő nevében a megtérésnek és a bűnök bocsánatának minden pogányok között, Jeruzsálemtől elkezdve.*” (Lk 24,47) A Megváltó „*minden hatalom mennyen és földön*” (Mt 28,18), és ebben a hatalomban való részesedésre mi is ígéretet kaptunk. „*Hanem vesztek erőt, minnekutána a Szentlélek eljő reátok: és lesztek nékem tanúim, úgy Jeruzsálemben, mint az egész Júdeában és Samáriában, és a földnek mind végső határáig.*” (Csel 1,8)

Még ha szegény, tanulatlan és egyszerű tagokból állna is egy gyülekezet, befolyásuk – amennyiben hívó és imádkozó emberekről van szó – most és mindörökké éreztetni fogja hatását. Akik egyszerű hittel, Isten Szavának ígéreteiben bízva járnak, azok sok jót vihetnek véghez. Ha égni hagyják lámpásaikat, akkor Krisztus megdicsőül bennük, és előbbre viszik Jézus országának ügyét.

Ha érzik Isten előtti felelősségüket, akkor keresni fogják az alkalmat a munkálkodásra, és fényforrásként fognak ragyogni a világban. Isten megváltási tervébe illeszkedő munkájukban az őszinteség és az odaadó buzgóság példaképei lesznek. Az egyszerű és a tanulatlan ember is – ha akar – Krisztus iskolájának tanulóivá válhat, s ott valódi bölcsességet tanulhat. A szelíd élet, a gyermeki bizalom, az őszinte tisztaság és hit hatékony befolyást áraszt az emberekre. Krisztusi lelkülettel fognak járni az emberek között azok, akik részeseülnek a mennyei kenetben. Keresni fogják a másokkal való beszélgetés alkalmait, hogy megismertessék őket az Atyával, és azzal a Jézus Krisztussal, aki az Atyától jött, és akinek megismerése: örök élet (Jn 17,3). Krisztus követői élő bizonyítékvá válnak, miközben a világ világosságát mutatják be az embereknek.

Krisztus kinek-kinek megszabja „*a maga dolgát*” (Mk 13,34), és mindenkitől elvárja, hogy hűséggel végezze feladatát. Magas és alacsony sorból származóknak, gazdagoknak és szegényeknek egyaránt van tennivalójuk a Mesterért. Krisztus mindenkit munkára hív.

(*Szemelvények*, I. köt., 249–250. o.)

KERESZTSÉGEK

Örömmel tudatjuk, hogy Zugligetben 2022. június 12-én ketten kötöttek szövetséget az Úrral, név szerint *Tavasza Andrea* és *Bauer Patrik*.

Életükre Isten áldását kívánjuk, és örömteli hitbeli tapasztalatokat!

„*Légy hű mindhalálig, és néked adom az élet koronáját.*”
(Jel 2,10/b)

Beszámoló a június 26-ai munkamegbeszélésről

Június 26-án közösségünk munkamegbeszélést tartott Zugligetben, amelyen körülbelül nyolcvan testvér vett részt az ország különböző területeiről.

Visszatekintés és előretekintés

Az összejövetel kezdetén elnökünk, Szabó Antal arról szólt, hogy két évvel ezelőtt, 2020. augusztus 19-én volt egy hasonló célú összejövetel. A testvérekkel való közös gondolkodás nyomán akkor megszületett egy *Célok és irányelvek* című írás is. A benne foglaltakból eddig 2-3 körzetben több dolgot sikerült megvalósítani. Ugyanezen két évvel ezelőtti munkamegbeszélés nyomán egy tizenkét részes előadás-sorozatot is megtartottunk a hit általi megigazulás témakörében. Az egyes témák vázlatát a *Kürtszóban* is közöltük, és mindenki számára nyitott online alkalmakon szóbeli megbeszélést is folytattunk ezekről. Ezt a programot azonban tovább kell folytatnunk mindaddig, míg a hit általi megigazulás evangéliuma valóban átjárja gondolkodásunkat, és ennek gyümölcse meglátszik egyéni és közösségi életünkben.

A két évvel ezelőtt lefektetett tervekből megvalósult a Sola Scriptura Teológiai Főiskola által gyülekezeti tagok számára elindított továbbképzés is. Öröm, hogy mintegy százötvenen vettek részt rendszeresen ezeken az online kurzusokon. Reménységünk szerint lesz folytatása is a tavaly elindult továbbképzésnek. Bár sok minden megvalósult a kitűzött célok közül, ezzel még nem lehetünk elégedettek. Nem jöttek létre például még az ország egész területén az imádkozó és dolgozó munkacsoportok, ami pedig az egyik legfontosabb célkitűzés volt.

Az idők jelei sokkal markánsabbá váltak az elmúlt két év folyamán, és ennek nyomán újra kell gondolni, hogy melyek azok az égető feladatok,

fontos területek, amelyeken szükséges továbbhaladni a megkezdett úton, egyetértésben és együttműködésben testvéreinkkel. Többek között például fontos lenne létrehozni egy önálló fórumot a hétvégi szolgálattevőknek, amelyen meg lehetne osztani egymással a tapasztalatokat, megbeszélni a kérdéseket.

A késői esőre való felkészülés

Ezen a címen tartott igehirdetést Egerváriné Árvai Márta testvérünk. Bevezetésként rámutatott arra, hogy az idők jelei arra szolgálnak, hogy „*meg ne rémüljünk*”, hanem értsük, hogy mi történik, és hogy mindez a hitünket erősítse. Amint Jézus mondta: „*Emeljétek fel a ti fejetekeket, amikor mindezeket látjátok!*” Az angyalok azért fékeznek még az eseményeket, hogy Isten hívó népe felkészülhessen küldetése betöltésére.

A késői esőnek már régóta itt volna az ideje. Isten azonban még nem adhatta meg ezt az áldást népének, mert még nem is kérjük igazán. Zakariás 10,1 így szól: „*Kérjétek esőt az Úrtól a késői eső idején! Az Úr villámlást szerez, és záporosót ad nékik, és kinek-kinek füvet a mezőn.*” Elnyerhetjük-e vajon a késői esőt jelenlegi állapotunkban? Isten „villámlást” küld előbb, vagyis megenged olyan megpróbáló helyzeteket életünkben, melyek által megfedd és megfenyít, ahogy a laodiceai üzenetben mondja Jézus. Azért teszi ezt, hogy alkalmassá váljunk arra, hogy Lelkét kitölthesse ránk.

Jóel könyve első fejezetében olvassuk: annyi csapás jött egymás után Izrael népére, hogy szinte már nem is tudták követni. A természet világa tönkrement, háború dúlt. Vajon miért? És miért történnek ezek az események most is körülöttünk? Járványok, háborúk – és még mindig nem elég. Az elmúlt időszak mennyire változtatott meg bennünket? Mennyire hatott ránk? A hitéletünk és szolgálatunk mennyiben változott meg?

Isten ébresztget bennünket. Aki hallgat erre, az önvizsgálatot kezd tartani. Erre először egyénilig van szükség. Amikor ez az igény feltámad

a hívőkben, akkor lehet már gyűlést is hirdetni, közös bűnt, felhívásokat intézni az egész közösséghez. Válaszul „erre buzgó lesz az Úr szeretete népe iránt” (Jóel 2,18), és megadja a korai és késői esőt a maga idején.

A *Bizonyságtételek* 1. kötetében van egy elgondolkodtató szakasz arról, hogy mi járul hozzá Isten népe ébredéséhez a végidőben: „A legnagyobb zűrzavar közepette láttam a föld lakosait. A föld lakosait a legnagyobb zavarodottságban láttam; háborút, vérontást, nyomort, nélkülözést, éhínséget és járványokat. Mikor ezek vették körül Isten népét, kezdtek összetartani, és félretették apró nézeteltéréseiket. Nem méltóságuk, hanem mély alázat uralta őket. A szenvedés, felfordulás és nélkülözés visszahelyezték trónjára az értelmet. A szenvedélyes, dühödt és ésszerűtlen emberek kijózanodtak, megfontoltan és bölcsen cselekedtek.” (1T 268.1)

Ma még nem tartunk itt egészen, de ez várható. Amikor már közvetlenül bennünket érintenek a nehézségek, akkor ezek arra készítenek, hogy kezdjünk valóban összetartani. Az idézet így folytatódik: „utána a béke rövid időszakát láttam”. Isten tehát ezután biztosít még olyan időszakot, amikor az evangélium hirdettethetik, és a késői eső által hatalmas tömegekhez jut el. De ma még azt láthatjuk, hogy Isten népe köreiben is nagy a széthúzás, és egyéb problémák is jelentkeznek.

Felhívta az igehirdető a figyelmet arra is, hogy a magvetés munkájának elvégzése megelőzi a késői esőt. A *Szentlélek eljő reátok* c. könyvben olvashatjuk: „Amikor a gyülekezetek élővé és munkálkodóvá válnak, válaszul kérésükre az Úr elküldi Szentlelkét.”

Isten népe számára a késői eső kitöltetése egyben az elpecsételtetést is jelenti. Erről pedig ezt olvassuk: „Egyikünk sem nyeri el Isten pecsétjét, amíg jellemünkön akár egyetlen hiba vagy folt éktelenkedik. Jellemhibáink kiküszöbölése saját kötelességünk, hogy lelkünk temploma tisztán álljon, minden csúfságtól mentesen. Akkor majd ránk hull a késői eső, amint a korai eső

hullott a tanítványokra pünkösdkor.” (5T 214.2) A Jóel könyvében bemutatott önvizsgálat és bűnbánat magában foglalja azt a kérést, hogy Isten világítson rá azokra a jellemhibáinkra, amelyek még akadályai annak, hogy Isten Lelke kiáradhasson ránk.

Maradhat e bárki tétlen az evangelizációs küldetés teljesítésében?

A megbeszélés erről szóló szakaszában Vankó Zsuzsa rámutatott arra, hogy egyéni vonatkozásban is létezik a korai és késői eső. A „Lélek keresztsége” kifejezés jelentése: alámerítetni, teljesen átítatódni a Szentlélekkel. (A mi keresztség szavunk mögött álló eredeti újszövetségi szó, a *baptizma* alámerítést jelent.) Ez nem következik be úgy, hogy előzőleg nem voltak megerősödött tapasztalataink a Szentlélekkel, ha mindennapi életünkben nem igényeltük és nyertük el mindinkább a Szentlélek vezetését és segítségét. Ebben a tapasztalatban részesülnek azok, akik elkezdenek Krisztusért dolgozni.

Pusztán emberi szervezéssel és önerőből soha nem teljesíthetjük be a végső nagy evangéliumhirdetést, melyről Krisztus szólt. Ehhez a Szentlélek késői esőként való kiáradására van szükség. De jelen pillanatban is van feladatunk: Érdemben el kell kezdenünk a magvetés munkáját! Ehhez is kérnünk kell azonban a Szentlélek segítségét.

Az elmúlt hónapokban egységesen jutottunk arra a meggyőződésre, hogy korszakhatárt lépünk át: a *vajúdási fájdalmak* korszakába érkezünk (Mt 24,8; az eredeti szöveg szerint). Megértettük, hogy Krisztus eljövetele most már valóban a küszöbön áll. Megtehetjük-e azt, hogy erről hallgatunk? Ez készítetett bennünket arra, hogy kiadjunk egy kis füzetet, aminek a címe: *Mi lesz velünk velünk..., velünk és a világgal?* Szeretnénk ellátni a testvéreket ezzel az egész országban. Terjesszük, hogy minél több helyre eljusson!

Meg kell szívlelnünk az alábbi, fontos bizonyítást:

„Az idők végén Sátán szolgálóinak tevékenysége szerfelett megélné. **Isten szolgáló tevékenységének ennek arányában kell megélné.** Kereszténynek kereszténnyel, gyülekezetnek gyülekezettel kell egyesülnie Isten művének befejező szakaszában, és mindannyiuknak a Szentlélek vezetése alatt kell állnunk...

Amikor Isten népe készséges lesz követni azt az utat, amelyet az isteni gondviselés jelölt ki számukra..., **akkor létszámuk megnövekszik, határaik pedig kiszélesednek... Akik ellenőrzése alá helyezik magukat, hogy Ő vezesse és irányítsa őket, azok átveszik az események lépésűtemét.**” (1888-as anyagok/Kiben bízhatunk? 4. köt., 1801–1802. o.)

Újra felhívjuk ezzel kapcsolatban a figyelmet az alábbi bizonyítástételre is:

„Az, aki sohasem téved, megmutatta nekem, hogy imádkozó és dolgozó csoportok az eredményes munkálkodás titka.” Ennek jegyében született meg a „Hogyan valósulhat meg a gyülekezeti tagok folyamatos részvétele az evangelizációban?” című gyakorlati ajánlás. Ez mindenkinek rendelkezésére áll.

Szerveződjének önkéntes alapon imacsoportok, amelyeknek kifejezetten a misszióra kell irányulniuk! Az egyetemes papság elve szerint mindenkinek feladata, hogy hirdesse annak hatalmas dolgait, aki őt elhívta, és nagy dolgokat cselekedt érte (1Pt 2,9–10).

A délután folyamán az Istennek tetsző istentiszteletről is szó volt, arról, hogy hol vannak javítandó pontok ezen a területen. Szükséges ezt a témát testvérgyűlés keretein belül is előhozni és a testvérekkel megbeszélni. Ehhez segítségül szolgál az „Istentiszteleti rendünk igei mércéhez igazodó gyakorlatának kialakítása” című, gyakorlati javaslatokat tartalmazó ajánlás.

A találkozó építő és sok szempontból előremutató volt.

Udvarhelyi Valéria

Beszámoló a podcaststúdió munkájáról

Az evangéliumhirdetés munkája hosszú időn keresztül alapvetően kétféle módon, szóbeli (istentiszteletek, evangelizációk, személyes biznyságtévések stb.) és írásbeli (könyvek, folyóiratok, szórólapok stb.) úton történt. A múlt század utolsó évtizedeiben jelentek meg először az átlagember számára is elérhető elektronikus adathordozók, mint pl. a kazetta, majd a CD, később az internet, amelyek segítségével egy harmadik csatorna, a média is megnyílt az Ige terjesztésére.

Közösségünkben először *magnós osztály* néven indult el ez a szolgálat. Kazetták százaira rögzítettük a hanganyagokat, amelyeket elérhető áron lehetett megvenni, terjeszteni. A '90-es években a kazettákat fokozatosan kezdte felváltani a CD, majd a sokkal kisebb helyet foglaló MP3-as formátumú hanganyag. Az internet megjelenésével egyre nagyobb teret kaptak a weboldalak, a közösségi felületek, majd ahogyan a kazetták és CD-k iránti kereslet egyre inkább áthelyeződött az internetre, úgy a *magnós osztály* is *médiaosztály*-lyá alakult át.

A médiafelületek népszerűsége a közösségi oldalak terjedésével kapott nagy lendületet. A fogyasztói szokások olyan gyorsan változtak, hogy az elmúlt években komoly kihívást jelentett számunkra is az új helyzethez való alkalmazkodás. Néhány adományozónak és szolgálatkész testvérünknek köszönhetően a biatorbágyi előadóterem alkalmassá vált nemcsak videofelvételek rögzítésére, de online élő adások sugárzására is. Utólag visszatekintve nem tartjuk véletlennek, hogy ez a beruházás éppen a Covid-járvány kirobbanásának idejére fejeződött be. A kényeszerű bezárások miatt jóformán egy hét alatt kellett átállnunk a rendszeres szombati élő közvetítésekre, úgy, hogy a felvételek később is elérhetőek maradnak csatornáinkon. Jelenleg átlagosan 1-3 ezren néznek meg egy-egy felvételt, ami végül megmutatta szá-

EVANGELIZÁCIÓ

munkra, hogy az evangéliumhirdetés munkájában nélkülözhetetlenné váltak a médiafelületek.

Ezen a tapasztalaton felbuzdulva, nagyjából egy éve merült fel bennünk egy olyan videostúdió gondolata, amely alkalmas a korábbinál ideálisabb körülményeket biztosítani a különböző jellegű videofelvételeknek. A főiskolán volt egy erre alkalmas terem, az Úrnak hála, voltak hozzáértő és vállalkozó kedvű, lelkes testvérek, és kaptunk erre a célra jelentős összegű adományt is, így elkezdődhetett a beruházás. Az egymás között podcaststúdiónak nevezett helyiség végül ez év júniusára készült el. Felavatása június végén, az erdélyi Light Channel stúdió szakembereinek segítségével, több napon át készített felvételekkel történt meg.

A létesítmény lényegében egy televízióstúdió műszaki alapfelszereltségével rendelkezik. Alkalmas tehát az evangélium terjesztését szolgáló előadások, riportok, podcast- és kerekasztal-beszélgetések, zenei és egyéb ismeretterjesztő műsorok felvételére.

A beruházás nem jöhetett volna létre nagylelkű adományok és sok testvérünk önkéntes segít-

sége nélkül. Ezúton is köszönetet mondunk az adományokért és minden önkéntes segítségért mindenkinek, aki ebben részt vett. Nem sorolhatunk fel itt mindenkit, de Ágoston György testvérünket név szerint is megemlítjük, aki a tervezést, az anyagbeszerzést és a munkálatok lebonyolításának oroszlánrészét végezte, komoly szakértelemmel és fáradhatatlan lelkesedéssel.

A nyári szabadságot és a tábori időszakot követően szeretnénk a stúdióval kapcsolatos munkát felélénkíteni. A szokásos tematikus előadások, sorozatok mellett hangsúlyt szeretnénk fektetni a rövid, 5-10 perces bibliai gondolatokra, szombatiskolai tanulmányok kerekasztal jellegű megbeszélésére, gyermekműsorokra, bibliai történelem témájú ismeretterjesztésre, zenei felvételekre, nehezen érthető bibliai igehelyekről való beszélgetésekre stb.

A legnagyobb problémát sajnos ezen a területen is a humán erőforrás hiánya jelenti, a kamera mindkét oldalán – ezért ezúton is buzdítjuk testvéreinket, hogy keressenek meg bennünket ötleteikkel, felajánlásaikkal, gondolataikkal.

Fodor Albert

„Kit küldjek el, és ki megy el nekünk?” – Könyves tapasztalatom Debrecenben

Az Úr régóta a szívemre helyezte a könyvterjesztés ügyét, és bár nem lehetek hivatásos könyvevangelista, lehetőségeim szerint próbálom a könyveket eljuttatni minél több emberhez. Újra és újra a fülemben cseng a prófétai üzenet: *„Terjesszék a jelenvaló igazság világosságát tartalmazó füzeteket az emberek között, olyan sűrűn, mint ősszel a hulló falevelek.”* (Evangelizálás, 36. o.)

Az év első felében sokat tartózkodtam Debrecenben. Közel hozzánk van egy kis piac, egy fedett vásárcsarnok, ahol az utóbbi időben nemcsak zöldség- és gyümölcsárusok fordulnak meg, hanem egyéb termékekkel is feltűnnek egyes eladók. Innen jött a gondolat: lehetne esetleg könyveket is árulni ezen a helyen? Meg is kérdeztem az illetékes személyeket, akik készségesen segítettek, elmondták a feltételeket. A kiadótól nemrég kaptam bizományba egy könyvcsomagot, a megbízólevél is megérkezett, minden adott volt, így imában az Úr elé vittem ügyemet.

Aznap reggel, mielőtt elindultam, éppen aktuális, bátorító üzenetet kaptam útravalóul: *„És hallám az Úrnak szavát, aki ezt mondta: Kit küldjek el, és ki megy el nekünk? Én pedig mondtam: Ímhol vagyok én, küldj el engemet!”* (Ésa 6,8)

„Ha alázatosan dolgoznak a könyvevangelisták, akkor az Úr együtt fog velük működni. A Szentlélek fogja ihletni elméjüket, csakúgy, mint azok elméjét, akik hallgatják az Isten Igéjét prédikáló megbízott lelkészek szavait. Az Úr angyalai ugyanígy fognak szolgálni annak az embernek is, aki a könyvterjesztésnek szenteli életét, hogy megtanítsa az embereket az igazságra. Férfiak és nők akkor fognak eredményesen dolgozni ezen a területen, ha érzik szívükben, hogy az Úr munkáját végzik, amikor az embereknek szolgálnak, akik addig nem ismerték az igazságot. A fő- és a mellékutakon hirdetik a figyelmeztető üzenetet,

hogy felkészítsék az embereket az Úr nagy napjára, mely már nemsokára beköszönt a földre.” (A Szentlélek elő reátok, máj. 21.)

Leírhatatlan, milyen jólesett a lelkemnek ez a támogatás, bizonyosságul arra, hogy az Úr itt van velem, tudja, mire készülök, és ott lesz velem, segíteni fog nekem.

Elindultam hát a könyvekkel, szépen kipakoltam, és vártam az érdeklődőket. Nem is kellett sokat várnom, megjelent egy fiatal lány, aki egy életmód témájú könyvet vett a kezébe. Megvizsgálta, majd amilyen gyorsan jött, olyan gyorsan el is tűnt a szemem elől. „Kezdetnek nem rossz” – gondoltam, de azért ennél többet vártam. Imádkoztam tovább magamban, mire nem sok idő múlva újra megjelent a lány. Azzal szólított meg, hogy látja rajtam, én másképp gondolkodom, mint az átlagemberek, hogy én hívő vagyok. Ő is hasonló gondolkodású, ezért hamar kialakult a rokonszenv bennünk egymás felé, így egy másfél órás beszélgetés vette kezdetét.

Hajni elmonda, hogy egy súlyos autoimmun betegség alakult ki nála néhány évvel ezelőtt, ez indította el Isten keresése útján. A betegségből meggyógyult, azóta ő is gyakran imádkozik más betegekért, és tapasztalja az Úr kegyelmét. Több felekezetnél is megfordult, karizmatikus közösségnél is, ami érződött is a szavain. Jelenleg nem tartozik egy felekezethez sem, bár tartja a kapcsolatot testvéreivel.

Hamar bibliai témákra terelődött a beszélgetés menete. Az indító gondolattól kezdve: *„kegyelemből tartattatok meg”*, sokféle témát érintettünk. Voltak hasonló gondolataink, voltak azonban olyan területek a hitet illetően, amiben igencsak eltérően gondolkodtunk. Hajni hamar kifejezte szándékát, hogy szeretné, hogy később is tartsuk a kapcsolatot. Gyorsan fel is írtuk egymás elérhe-

tősegeit, és azóta már volt is néhány levélváltásunk egymással. Bár könyvet nem vásárolt, én ajándékba adtam neki egyet. Hajni által is megtapasztaltam az Úr gondviselését. Átala is kaptam olyan gondolatokat, amire éppen nekem volt szükségem.

A beszélgetésünk közben egyszer csak megjelent édesanyám, kijött ő is a piacra megnézni, minden rendben van-e. Anya félszóval elejtette, hogy olyan jó lenne egy kis epret venni... Amikor már készültünk elbúcsúzni Hajnitól, ő hirtelen előkapott a táskájából egy doboz epret, amit épp nem sokkal korábban vásárolt, és azt nekünk ajándékozta.

Az Úr kis és nagyobb dolgokban egyaránt éreztette velem jelenlétét, szerető gondoskodását. Az egyik ilyen apróság volt az, hogy nem vittem magammal semmilyen széket, amire le tudtam volna ülni. Mivel nem volt még ebben gyakorlatom, nem is gondoltam erre. Eleinte még nem is volt ez probléma, de ahogy teltek az órák, már egyre inkább éreztem, hogy bizony erre is gondolhattam volna. A szemben lévő soron az egyik asztalnál egy kedves hölgy virágokat árult. Néhány szót vele is beszélgettem reggel óta, de ezt nem említettem neki. Körülbelül 11 óra körül megszólított, hogy ő kicsit távolabb megy pakolni, én

pedig nyugodtan menjek addig oda az ő pultjához, és üljek le, pihenjek egy kicsit. Így rendelte ki szerető Jóatyám mindazokat a dolgokat, amire szükségem volt, ígérete szerint.

Kis idő múlva újabb érdeklődő jelent meg az asztalnál. Egy fiatalember, aki külföldön él és dolgozik, és éppen szabadságát töltötte itthon, kezdte nézegetni a könyveket. Hamar meg is állapította, hogy az ilyen témájú könyvek nem állnak közel hozzá. Mégis elkezdett beszélgetni velem, kérdezte, hogy

milyen státuszban vagyok én itt a könyvekkel. Amikor elmondtam neki, hogy én mindezt önként végzem, fizetés nélkül, annyira megdöbönt, hogy újabb és újabb kérdésekkel állt elő. Hogy tudom én ezt így csinálni, mik az indítékaim, hogy létezhet ilyen? Kifejezte, hogy számára mennyire idegen és szokatlan ez a dolog. Őszintén elmondta magáról, hogy őt az élteti, és azért csinál mindent, hogy minél több pénze legyen, őt ez boldogítja.

Jó témaindító volt ez a gondolat, egy tartalmas beszélgetés kerekedett ki közöttünk, én is elmeséltem magamról megtérésem rövid történetét, amit ő láthatólag nagy érdeklődéssel hallgatott. Beszélgetésünk végén megköszönte, hogy megosztottam vele mindezeket, én pedig szerettem volna adni neki egy *Szorongató kérdésünk...* könyvecskét útravalóul. Ismét meglepődött, hogy én ezt csak úgy, ajándékba adnám neki, és azt mondta, ő ezt így nem fogadhatja el. Mondtam neki, hogy nyugodtan tegye csak el, ez tényleg ajándék, erre ő azt válaszolta, hogy elmegy venni valamit magának, és aztán visszajön, és akkor majd elviszi a könyvecskét. Így is volt, pár perc múlva visszajött, és a kezembe nyomott körülbelül dupla összeget, mint amibe a kis könyv került. Így köszöntünk el egymástól.

Mindig örömmel emlékszem vissza erre a debreceni könyves tapasztalatomra. Valóban megtapasztaltam azt, amit az Úr ígért: „*a Szentlélek fogja ihletni elméjüket*”; „*az Úr angyalai ugyanígy fognak szolgálni annak az embernek is, aki a könyv-terjesztésnek szenteli életét*”. Bár könyvet nem adtam el, egyáltalán nem voltam csalódott, hiszen az Úr áldását, jelenlétét sokszorosan megtapasztaltam: kapcsolatba kerültem emberekkel, bizonyosságot tudtam tenni az Úr szeretetéről, amihez Ő adott szavakat a számba, és veszteségem sem volt, mert az Úr betöltötte minden szükségletemet. Hálát adok Neki, övé a dicsőség mindeztért!

„Vajon arra várnak az emberek, hogy hivatalos úton kapjanak engedélyt a munkára, vagy elindulnak, és megtesznek minden tőlük telhetőt saját képességeik szerint és Isten segítségével, s alázatosan olyan helyeken kezdenek munkálkodni és az igazság iránti érdeklődést felkelteni, ahol még semmit sem tettek azért, hogy a figyelmeztető üzenet elhangozzon? Az Úr bátorítja azokat, akik saját felelősségükre kezdtek Őérte munkálkodni, akiknek szívét a veszendő lelkek iránti szeretet töltötte be.” (*Medical Ministry/Egészségügyi szolgálat*, 321–322. o.)

Czirok-Miszi Katalin

„Muzsikál az erdő” – idei tapasztalataink

Kedves Testvérek! Szeretnénk megosztani veletek az idei „*Muzsikál az erdő*” – *Mátrai Művészeti Napok* eseményével kapcsolatos tapasztalatainkat. Ez a rendezvény mindig július első hétvégéjétől a következő vasárnapig tart, minden nap más-más mátrai helyszínen.

Még el sem kezdődött a rendezvény, de már hús könyvünk „útnak indult”. A szervezők fotós, rajzos és irodalmi pályázataik díjazására a kézművesek portékáiból vásároltak ajándékokat, illetve kértek tőlünk bérleti díj helyett felajánlásokat. Így kerülhetett gyerekek, felnőttek kezébe tíz *Életmódváltoztatás hétről hétre*, öt *Az állatok titkai* és öt *A belső szobában* című könyvünk.

Az idei nyáron a könyvadás mellett nemcsak tormával tartósított mustot kínáltunk a látogatóknak, hanem „barna” pogácsát is az egészséges életmód népszerűsítéseként. A kóstoló felajánlása lehetőséget adott beszélgetésekre és az Eleki Életmódközpont szórólapjának átadására. Többeknek annyira ízlett a tormás must, hogy vásároltak is belőle, összesen kilenc üveggel.

Nagy örömeinkre több gyermek a gyűjtött zsebpénzéből (100-200 forintosokból) vásárolta

meg *Az állatok titkai* című könyvünket. Az egyik kisfiú felugrott örömeiben, magához szorítva a *Madárenekek* című képes, verses albumunkat.

Árustársainkkal is folytatódtak az őszi beszélgetések, néhányan vásároltak is tőlünk könyveket.

Az időjárás minden „*Muzsikál az erdő*”-s napon próba elé állította a kitartásunkat, de Isten mindig megsegített bennünket. A kezdő napon az éjszakai hidegfront és az eső hatására felüdült a természet, reggelre már sütött a nap is, de az autók csúsztak az erdei emelkedős utakon, még gyalog is vigyázni kellett, hogy hová is lépünk. Mindenki örült azonban, hogy újra „muzsikál az erdő”.

Idén egy több mint 40 fős kecskeméti gyermekórási indította a zenei programot. Több vásárlónk is akadt ezek közül a gyerekek közül. A második napon a tűző napsütésben volt csak lehetőségünk árusítani, de a nagy meleget elfeledtette velünk a sok komoly beszélgetés a látogatókkal és az árustársakkal. Többekkel Jézus eljövételéről is tudtunk beszélgetni, elfogadták a *Mi lesz velünk...?* című kis füzetünket is. A harmadik

EVANGELIZÁCIÓ

napunkon pár ott töltött óra után fel kellett adnunk az árusítást az ismétlődő eső, a teljes borulat miatt. A negyedik napon már a kipakolás idején vészjósló volt az ég, és elkezdett esni az eső. Félő volt, hogy elmossa a délutáni rendezvényt, elúzi az embereket. Ám nem így történt, hamarosan elállt az eső, és végig kellemes időnk volt, sok vásárlóval, kóstolóval, beszélgetővel. Még a közeli kisváros polgármesterével is megismerkedhettünk, aki vásárolt is tőlünk könyveket, sőt engedélyezte, hogy előre megbeszélte időben a hivatal dolgozóinak is megmutathassuk kiadványainkat.

Az utolsó nap próbája és tapasztalata megkoronázta a „Muzsikál az erdő”-s hetünket. Az ismétlődő rövid záporok, majd a kiadósabb eső borsónyi jéggel sem tudta elrettenteni a hegyen az embereket – a sátrak alá húzódva várakoztunk, és bizakodtunk.

A jég kopogott a fejünk felett, a sátrakon pattogott, még a sátor alatt lévő, letakart könyveinken is. Láttuk, ahogy kisebb kupacokba gyűlik a jég körülöttünk, és a száraz erdei avaron víztó-

csák sokasodnak. Fohászkodtunk, hogy Isten felügyelje az eseményeket, és őrizze az embereket, főleg a sok gyereket közöttünk. Mindenki nyugodt maradt, és a jégeső elmúltával többé nem volt újabb zápor sem, folytatódott a zenei program: a Duna szimfonikus zenekar egy nagy sátor alatt elhelyezkedve hangolt az erdei koncertre.

A legtöbbet ezen a különleges napon vásárolták tőlünk – az „esőszünetekben”. Isten gondviselése volt számunkra az a stabil, nagy sátor, amelyet másnak állítottak fel, de üresen maradt, és mi elfoglalhattuk az első záporok után, amikor megérkeztünk. (A hegyi-erdei helyszínekre mi csak kempingasztalt, két hátizsáknyi könyvet szoktunk vinni, és a hirtelen eső ellen viaszos vásznat a könyvek védelmére.)

Az öt nap alatt huszonhét vásárlónk volt, és kb. 70 000 Ft értékben fogytak könyveink. Imádkozunk, hogy Isten áldása kísérfje útjukat.

A „Muzsikál az erdő” rendezvényt egyre több helyszínen és időpontban rendezik meg, szerte az országban. Értesítjük majd gyülekezeteinket, ha a közelükben is „muzsikál az erdő”. Érdemes kisebb könyvkészlettel, kóstolóval, eleki szórólappal minél több helyszínen megjelennünk.

Jóni Tibor és Zsuzsa

A BIK KIADÓ KÖNYVAJÁNLATA

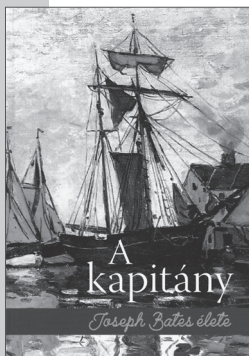
Joseph Bates – James White

A KAPITÁNY

Joseph Bates halálának 150. évfordulóján szeretettel ajánljuk a Jézus Krisztus visszajövetelét várók egyik úttörőjének életéről, viszontagságairól, útkereséséről és hitbeli tapasztalatairól szóló könyvet.

(384 oldal, színes, keménytáblás, BIK Könyvkiadó)

Ára: 4500 Ft

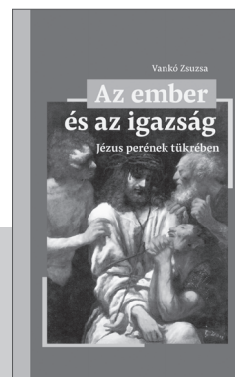
Vankó Zsuzsa

AZ EMBER ÉS AZ IGAZSÁG – JÉZUS PERÉNEK TÜKRÉBEN

A 2000-ben megjelent könyv teljesen átdolgozott, második kiadása.

(112 oldal, puha kötés, Spalding Alapítvány)

Ára: 800 Ft

Ron Duffield

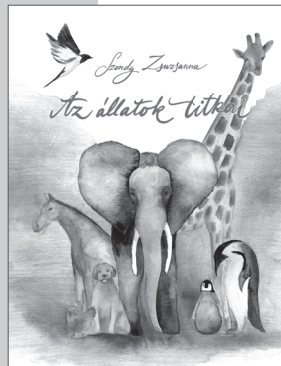
A KÉSEI ESŐ VISSZATÉRÉSE

A H. N. adventista egyház történetének legvitatottabb időszaka az 1888-as minneapolis-i generálkonferencia és az a köré szerveződő események. Értelmezések feszülnek egymásnak arról, hogy mit – és mit nem – foglalt magában az ekkor és az azt követő években elhangzott üzenet.

Ron Duffield gazdagon dokumentált munkájában a teológus és az oknyomozó történész szívósságával deríti fel a cselekmények szálait, helyezi egymás mellé a kirakós darabjait.

(365 oldal, keménytáblás, Hetedik Kiadó)

Ára: 4300 Ft

Szondy Zsuzsanna

AZ ÁLLATOK TITKAI

A könyvben 68 igaz történet alapján tanulhatunk emberséget – az állatoktól.

(350 oldal, puha kötés, Oltalom Alapítvány)

Ára: 2000 Ft

Dankóné Reisinger Magdolna

MOST TIÉD A KONYHA!

A könyv azoknak a fiataloknak íródott, akik szeretnek otthon, a konyhában ügyködni, együtt lenni és enni a családdal, ezzel is erősítve a családi összetartozás erejét. A különböző nehézségi fokú receptek mellett sok hasznos tanáccsal is ellátja a szerző fiatal olvasóit.

(120 oldal, puha kötés, magánkiadás)

Ára: 3500 Ft

A kötetek megrendelhetők honlapunkon:

www.bikkiado.hu

Egyéb elérhetőségeink:

megrendeles@bikkiado.hu

tel. 06-20/379-6020

EMLÉKEK, ÉLMÉNYEK 2022-es nyári táborainkból

Az óbányai gyermek- és ifjúsági táborról

Az idén gyermek-, kamasz- és ifjúsági táborunkat 2022. június 26–29-e között szerveztük meg. Örömmel és hálával számolhatok be arról, hogy az idei táborozásunkat minden tekintetben kegyelmekben gazdagon áldotta meg mindenható, szerető, jó Atyánk!

Nagyjából nyolc-kilenc éve szervezünk gyermek- és ifjúsági táborokat minden nyáron itt, Pécsvárad és Óbánya térségében, és úgy tűnik, hogy az idei év volt az egyik legáldottabb alkalom valamennyiünk számára. Az idei három nap táborozáson negyvenöt gyerek, kamasz és fiatal vett részt, rajtuk kívül ott voltak még Farkas Ádám gyermekei, Árvai Márta kisunokája és egy egyetemista fiú, aki a táborba látogatott pár órára.

A tavalyihoz képest kisebb volt a létszám – utólag értettük meg, hogy több tényező miatt voltunk az idén kevesebben, és mégis az volt ebben a jó, hogy éppen azok maradtak el (néhány kivételtől eltekintve), akik évről évre feszegették a határait, és próbára tették a szervezők és a tanítók türelmét.

A negyvenöt táborozót öt csoportba tudtuk osztani korosztály szerint. Az alsósokkal kedves feleségem, Pongrácz Rita foglalkozott türelmesen és odaadóan. Az általános iskolások 3-4. osztályát Szélig Ágnes édesanya és tanító kapta meg, valamint az egyik napon Árvai Márta munkatársam egészítette ki Ági munkáját, aki drága kis Miklós unokáját is elhozta magával. Az egyik Bibliakörösünk szerint mindketten rutinosan és ügyesen tanították a gyerekeket, akik végig aktívan

vettek részt az általuk tartott foglalkozásokon. A kiskamaszokat ifj. Szélig István és Farkas Ádám tanították hozzáértően és lelkesen. A 15–17 évesek csoportjának én voltam a tanítója, az ifjúsági csoportot pedig Surinya Endre és Bakk Zalán tanítók kapták meg. Az idei ifjúsági csoportunkban egyetemisták és munkás fiatalok közösen voltak együtt. Az idei tábor üde színfoltja volt az is, hogy Varga Márta pécsi testvérnő egyik nap kézműves-foglalkozást tartott a lányok számára.

Az egyik, több éve visszatérő táborozó fiú az idén nem jött el; úgy értesültem, hogy nem akar hívó életet élni, sőt kifejezetten aggódok érte az életmódja miatt. Így elhatároztam, hogy meg fogom keresni, és küzdeni akarok érte, mert jó reménységgel voltam iránta. Most 17 éves. Kérlek, ti is imádkozzatok érte!

Táborunk jellegéből adódóan többségében fiús tábor a miénk, ezért minden lánynak külön örülünk, ha jönnek, mert a közösség belső egyensúlyához ez is hozzájárul. Ha jól számolom, akkor tizenhat lány jött el az idén, valamint Farkas Ádám drága kislányai.

Mindennap egy-egy ötvenperces bibliai tanítás hangzott el kis csoportokban, minden tanító szabadon választhatta a témáját. Csak annyit kértem tőlük, hogy legalább egy foglalkozás újszövetségi vonatkozású legyen, és érintse az Úr Jézus Krisztus életét vagy tanítását. Ezt a kérésemet szívesen elfogadták.

Két napra kirándulásokat is szerveztünk. Hétfőn az Óbánya-Kisújbánya patak mentén mindannyian átsétáltunk Kisújbányára. Akik jártak arra, azok tudják, milyen csodálatos az a hely, és milyen kellemes a fák között, a patak mentén az erdő klímája. Kedden a fiatalok és a nagyobb

kamaszok Pongrácz Dávid fiam vezetésével a Farkas-völgybe látogattak, és ha jól emlékszem, elkíserte őket Farkas Ádám munkatársam is. A kisebbekkel és a kiskamaszokkal ezen a napon az óbányai kilátóhoz látogattunk el, majd a csapat egy része Szélig Istvánnal átgyalogolt a Réka-várhoz.

Szerdán 10 órától akadályversenyt tartottunk négy-öt csoportban, ebből nagyon sok öröm és móka származott. A bibliai tanításokat ezután tartottuk meg, hogy a hőség elől bemenekülhessünk az épületekbe és a fedett teraszra. Érdekeséggé elmondhatom, hogy az idei táborunkban több felekezethez tartozó szülők gyermekeit és nem hívó szülők gyerekeit is tanítottuk. Három fiatal volt jelen a Hit Gyülekezetéből, akik nagyon szépen együttműködtek velünk. Egy fiú volt a pünkösdi gyülekezetből, azután voltak katolikusok, reformátusok, és nazarénus szülők gyermekei közül is eljöttek néhányan, az egyik fiú Hódmezővásárhelyről érkezett hozzánk. Szívesen fogadták a bibliai tanításokat, és a kérdéseikre is tudtunk válaszolni. Erdélyből egy lány érkezett, a Vajdaságból pedig egy testvérpár jött el először a táborozásunkra. Úgy láttuk, hogy mindnyá-

jan jól érezték magukat, és jövőre is szeretnék jönni.

A konyhán a pécsváradi Biblia-köröseink szívesen vállalták az ételek tálalását és a mosogatás nagyobb részét. A mosogatáshoz és az asztalok lepakolásához minden alkalommal öt-hat gyermek vagy fiatal is jelentkezett.

Az idén is nagyon sokat köszönhattünk a Szélig családnak. Az ebédet mindhárom napon idősebb Szélig István és kedves felesége, Erzsike hozta el a vérméni iskola konyhájáról. Az étel finom volt, és hála a Jóistennek, bőségesen jutott mindenkinek. A pécsváradi szódavizes ismerősöm ingyen adja évről évre a szódavizet a táborozóknak, de ásványvizet is biztosítottunk azoknak, akik inkább azt szerettek volna inni. Bőségesen vásároltunk, illetve kaptunk gyümölcsöt, ami az idén nem volt olcsó! Így minden napon dinynye, barack vagy

alma volt feltálatva napközben a táborozók számára.

Végül, de nem utolsósorban nagy hálával tartozunk kegyelmes és szerető jó Atyánknak, aki a tábor összes költségét fedezte nekünk adományok formájában. Úgyhogy a Kerak szociális osztályától előzetesen erre a célra adott 200 000 forintot a tábor után teljes egészében vissza tudtam utalni. A pécsi gyülekezettől kaptunk 100 000 forintot. A többi költséget a szállásra, az étkezésekre, gyümölcsökre, kenyérre és egyebekre (pl. ágyneműre) a szülőktől és főként külsős, nagylelkű adományozóktól kaptuk. A háromnapos tábor összköltsége több százezer forint volt.

Egyetlen nehézségünk adódott csupán: az óbányai táborban olyan kevés volt a víz, hogy a fürdéshez, mosakodáshoz és a mosdók használatához a szakmári ifjúsági központ két ízben kellett hogy lajtos kocsin vizet hozasson, ezenkívül Szélig István a saját kútjából hozott több száz liter vizet. Mindennap felhívtuk a táborozók figyelmét a víz gazdaságos használatára és kimondhatatlan értékére. Az alacsony vízellátás miatt lehet, hogy az óbányai táborhely be fog zárni, mert az üzemeltetőnek nem éri meg lajtos kocsival odaszállítani a vizet minden tábori ciklusra.

Hála a Jóistennek, elkerült minket mindenféle járvány, senki sem lett beteg. A kirándulásokon sem sérült meg senki. Összhang volt a tábor szervezők és a tanítók, valamint a táborozó gyerekek között. Sokat énekeltünk, imádkoztunk, és az egész tábor idején nagy békesség töltötte be a szívemet, de úgy láttam, hogy másokét is.

A Jóisten évről évre, táborról táborra készíti elő az ő hívő népét a mi Urunk Jézus dicsőséges eljövételére. Nagy megtiszteltetés volt az ő szolgálatában lenni, és másokkal is ebből a célból együttműködni. Ennyi öröm és hála egyetlen táborozás alatt sem volt a lelkemben, mint az idén. Reménységem van arra, hogy ez az öröm és hála évről évre csak növekedni fog bennünk a Jóisten kegyelméből.

Pongrácz Róbert táborvezető

Tizenévesek tábora

Barátság – örökzöld téma minden korosztálynak, de különösen a fiatalok számára. Ahogy készültem a tizenévesek táborára, elég sok órát szántam arra, hogy átgondoljam, mi is a barátság. Hasznos időtöltésnek bizonyult, mert alkalmat adott arra, hogy újraértékeljem a kapcsolataimat. A leltározás közben találtam néhány olyan kapcsolatot, melyért ismét csak hálát tudtam adni, és volt sok olyan, amely miatt elfogott a szégyen, mert kevéssé tükrözte azt a lelkiületet, amelyet szeretnék a magaménak tudni. A barátságot az emberek között kezdjük megtapasztalni, és ha helyes útra tér a gondolkodásunk, akkor Istennel tudjuk a legmegnyugtatóbban megélni. Ezt próbáltuk a fiataljainknak táborunkban átadni.

2022. június 18-án indítottuk a tábort tizenégy hivatalos és egy tiszteletbeli tizenévesessel. (Bence ugyanis már túl van a húszon, de teljesen jól alkalmazkodott a többiekhez – igazi kaméleon.) Tóth Ági (Paks), Nemes Ildi (Kiskunfélegyháza), Csurgó Nóri (Gödöllő), Dunai Péter és felesége, Szandi, valamint jómagam (budapestiek) igyekeztünk olyan napokat biztosítani a fiataloknak, amelyek alatt szabadon, némi terelgetés mellett tapasztalhatták meg a barátság értékét és kibontakozásának folyamatát. A résztvevők többnyire nem voltak idegenek egymásnak, hiszen többségük már tavaly nyáron is együtt töltött három napot, valamint kisebb csoportokban gyülekezetből és évközi programok kapcsán is ismerték egymást. Az igazán izgalmas élményeket azonban egy legalább ötnapos, „sülve-főve” együtt töltött idő tudja biztosítani a szervezők által kigondolt építő jellegű, változatos programokkal, valamint olyan rögtönzött és csak a gyerekagyból kipattanó ötletekkel, amelyeket valahogyan az alkonyat ihlet, és melyek a csendes nyugovóra térést erősen késleltetik.

Hogy eredményes volt a tábor, azt szerintem két dolog hitelesen bizonyítja: először is egyetlen sebtapaszt sem kellett felhasználni, annak elle-

nére, hogy felkészítő figyelmeztetést kaptunk együttérző szülőktől; másodsor pedig, a táborzáró beszélgetés alkalmával határozott kérést kaptunk a résztvevőktől, hogy legyünk szívesek legközelebb kéthetes táborban gondolkodni, és az a legközelebb akár még ezen a nyáron is lehetne.

A tábort második alkalommal is Bócsán tarthattuk Szabó Antal testvérünk jóvoltából, mert neki is vannak ott jó barátai, akik mindent megtettek azért, hogy mi jól érezzük magunkat. Először is olyan kiváló szálláshelyet biztosítottak nekünk, ahol nagyon tisztességes és barátságos körülmények között tudtunk pihenni; ahol egy óriási, birkózószőnyeges tornateremben tudtuk levezetni a beszélgetéseket és a sok ülésben felgyülemlett energiát; ahol úri módon tudtunk buborékos medencében, szaunában és jeges vízben felfrissülni; ahol az étkezés kapcsán csak arra volt gondunk, hogy a bőséges repeta után mind a tíz ujjunkat megnyaljuk.

Másodsor, Árpád – a Vincze Lovarda tulajdonosa – barátságából kivitt minket egy öreg Csepel teherautóval a Borókásba (ami egy nemzeti park),

ahol egy picit természetbúvárkodtunk, és Csurgó Nórától a jelbeszéd alapjait tanultuk; s ahonnan rekkenő hőségben, némi nyafogás és elvi ellenállás mellett – mint a postagalambok – visszatértünk a szálláshelyünkre. Jó tapasztalat volt, hogy bírjuk a gyűrődést.

Harmadsor, szeretném ismét megemlíteni a konyhás csapat nagyszerűségét. A tábor kezdése előtt két héttel nagyon komoly akadályként bukkant fel az étkeztetés, ami a kapcsolódó ebédlőhelyiség kiiktatásával törlésre predesztinált két jó programot. A tavalyi jó tapasztalatok alapján ugyanis arra számítottunk, hogy semmi gondunk nem lesz a vegán étkezéssel, tehát a legnagyobb nyugalommal nem foglalkoztunk ezzel a feladattal a szervezési időszakban. Amikor azonban kiderült, hogy nem ott, nem olyan menüvel, és nem azok által lesz biztosítva a táplálásunk, mint amiről egészen addig szó volt, akcióba kellett lépni. Ebben is Szabó Antal bócsai barátai és az Eleki Életmódközpontban lévő barátaink segítettek. Elekről előre elkészítve, fagyasztott állapotban kaptunk süteményeket reggelire, fasírtot és

TÁBOROK

hamburgerpogácsát ebédre; a többit helyben tudtuk megoldani, mert végül visszakaptuk a mosolygós konyhás néniket és az étkezőt. Ők ráadásul annyira érdeklődők és készségesek voltak, hogy a pihenőidejüket is arra áldozták, hogy a háttérben segédkezzenek az ebédlőben lebonyolított kézműves-programjainkban. Volt ugyanis batikolás pólófestés és pizzakészítés, ami sok maszattal járt.

A barátságról szóló beszélgetéseink két csoportban zajlottak. A kisebbek azon gondoltak együtt, hogy miért jó a barátság, és mi kell hozzá. A nagyobbakkal arról is szó esett,

hogy hogyan alakul ki egy jó párkapcsolat. A végén pedig mindannyian Isten és az ember barátságának örültünk. Egyik alkalommal Balogh Gábor mesélt nekünk arról, milyen lehetett Dávid és Jonatán barátsága.

A tizenéveseink biztatóan jól ismerik és értékelik Isten szavait és tanácsait. Vannak olyanok, akik már most is rendszeres Biblia-olvasók, és szívből igénylik az olyan barátságokat, melyek Isten szeretetében növekednek. Érdekes volt hallani, hogy ezek a fiatalok a jövő tekintetében nem nagyon akarnának bevonni másokat a mostani

táborozók körébe, mert a saját ismeretségi körükben (elsősorban osztálytársakra gondolván) jelenleg nem látnak olyan „jelölteket”, akik harmonikusan tudnának beilleszkedni ebbe a kis csapatba. Attól tartanak, hogy szétrombolnák a jó légkört a „vadságukkal”. A záró beszélgetésen azonban szóba került, hogy az igazi barátságok arra is valók, hogy a magunk jóléte mellett megszelídítsünk olyan kívülállókat is, akik szintén vágnak igazi szeretetre, de még nem tapasztalták azt meg. A kis herceg és a róka beszélgetése segített megérteni, hogyan válik különlegessé két

lény egymás számára. Megnyugtatóan megállapítottuk, hogy ha növekszik a baráti kör, az a küldetésünk teljesítését jelenti.

Még három különleges programunk volt. Az egyik délelőtt személyesen Szabó Antal vezetett minket körbe a Poli-Farbe festégyárban. Nagy volt az érdeklődés, amit a sok kérdés is igazolt. Alig akartuk házigazdánkat a dolgára elengedni.

Egy másik napon Budai Ádám énekmondó ejtett minket ámulatba rengeteg zeneszerszámmal és különleges muzsikáival. Még vacsora után is közösen, lantkísérettel énekeltünk a *Hitünk énekeiből* kézműveskedés közben.

A harmadik, közkívánatra többszörösen megvalósuló programot a szálláshely wellnessrészlegének maximális kihasználása jelentette. A határozottan tervezett, színes fényekkel villódzó, 40 fokos, buborékoló vízzel teli medence egyszerűen 10-12 fő részére jelentette a baráti szálak szorosabbra fűzésének lehetőségét, eleven eszmecsere közepette. Az ezt a különleges medencét jelölő „jakuzzi” (ejtsd dzsakuzi) szó egyfajta hangulatjavító szó lett. Ezzel lehetett ugyanis megnyugtató és nagyobb teljesítményre ösztönözni a fiatalokat a tábor során. A jakuzzi mellett pedig a szauna tette lehetővé a bátorságban való fejlődést: először szinte mindenki határozottan elutasította a forró szauna és a szinte jeges merülőmedence egymásutánja egészségre gyakorolt jó hatásának meg tapasztalását. Némi unszolás, valamint a gyakorlott felnőttek részéről mutatott jó példa azonban meghozta a vállalkozó lelkiületet.

Még arra is szívesen emlékszem vissza, hogy a kézműves programokban is kivétel nélkül mindenki részt vett. A pizzakészítés vagy a batikolás persze önmagában is érdekes lehetőség, így nagy bátorság lett volna kihagyni, de hogy az üvegfestés és a karkötőcsomózás még a sportos fiúkat is asztalhoz ültette több órára, az igazán elismerésre méltó. Úgy gondolom, minden résztvevő nevében kijelenthetem, hogy egy emlékezetes és áldott hetet töltöttünk együtt a barátság jegyében.

Pásztor Katalin

A családi és kézművestáborról

A Covid-járvány miatti két év kényszerszünet után az idén új helyszínen, a Velencei-tó melletti Agárdon rendeztük meg táborunkat, 2022. július 3. és 8. között. A program az előző években megszokottak szerint alakult: vasárnapi érkezés, három nap (hétfőtől szerdáig) kézműves-foglalkozások, mint fafaragás, csuhékészítés, kerékpárszerelés, élményfestés, szélforgókészítés, kulcstartókészítés, gyöngyfűzés, varrás stb. Csütörtökön Nádasladányba kirándultunk, ahol a felújított kastélyt látogattuk meg, pénteken pedig a reggeli után fórummal zárult a tábor.

A napindító gondolatok után reggeliztünk. Délelőtt 9-től korcsoportonkénti bontásban gyerekfoglalkozások voltak, eközben a felnőtteknek előadás hangzott el. Délelőtt és délután zajlottak a kézműves-foglalkozások, majd a napot a vacsora utáni, beszélgetéssel egybekötött, esti előadás zárta. Nagy örömünkre szolgált, hogy a családot érintő nevelési-életvezetési előadások mellett az idén Antal Judit mentálhigiénés családgondozó is tartott két előadást és beszélgetést. Ferge Béla zenei előadásait az idén is korcsoportos bontásban tartotta, de természetesen külön alkalma a felnőtteknek részére sem maradt el.

Nagyon köszönjük Német Gyulának és feleségének, Irmának, Dohóczky Zsuzsának, Farkas Ádámnak és feleségének, Beának, Barcsik Beának és Váradi Évának a kézműves-foglalkozásokat.

Új színfolt volt a „Mesterségem címere” címmel megtartott beszélgetés Gyula bácsival és Zsuzsi nénivel munkájukról, életükről, a szakma iránti elkötelezettségük megszületéséről.

Többen a meghirdetett javaslatot megfogadva kerékpárt is hoztak magukkal, hiszen a Velencei-tó környéke alkalmas hosszabb-rövidebb kerékpártúrákra is.

Az új helyszín a visszajelzések alapján mindenkinek elnyerte a tetszését, 75-en gond nélkül elfértünk. Hála Istennek, táborunkban egy kislány eleséses balesetén kívül nagyobb baj nem történt,

TÁBOROK

utóbb róla is kiderült, hogy mégsem tört el a karja.

Külön hálásan köszönjük Vaczlavik Annának és Ottóné Bartalos Zsuzsának a konyhai feladatokban végzett szolgálatot. Fiataljaink, akiket konyhai munkálkodásra kértünk, példaértékűen dolgoztak, a tábor legvégéig kitartva. Üde színfoltjai voltak táborunknak udvariasságukkal, segítőkész-

gükkal. Örömmel végzett munkájukat és példájukat látva több gyerek is kedvet kapott arra, hogy segítsen, egyre többen keresték azt, hogy miben

tudnának részt vállalni ők is. Hálásak vagyunk minden tábori segítőnek, gyerektanítónak és előadónak is. Összegezve elmondhatjuk, hogy az Úr gondviselését és jelenlétét tapasztaltuk a napok során mindvégig.

A tábor végén a tanulságok, javaslatok megbeszélésén, a fórumon elhatároztuk, hogy *év közben „online tábor”, néhány nyilvános zoomos videokonferenciát fogunk tartani*, amelyben tábori témáink előadói egy-egy előadás után beszélgetést fognak vezetni. *A tervezett időpontokról, témákról e-mailben hamarosan mindenkit értesítünk.*

Meg vagyunk győződve arról, hogy a gyermekeket nevelő családoknak nagy szükségük van arra, hogy az őket érintő problémákról, tapasztalatokról és örömeikről tapasztalatcserét tartsanak. Örömmel láttuk, hogy a gyermekek és fiatalok is újabb barátokat találtak. Hiszünk, hogy ezek a kapcsolatok minden résztvevő számára maradandóak és értékesek lesznek.

A tábor működéséhez, a rászoruló családok nyaralásának támogatásához ezúton is köszönjük a felajánlott adományokat és a szociális osztály támogatását!

*A tábor szervezői és munkatársai nevében:
Balogh Gábor*

A főiskolai táborról

Két év kényszerű szünet után nagy öröm volt számunkra, hogy július 24. és 31. között személyes részvétellel rendezhettük meg a Sola Scriptura Teológiai Főiskola nyári táborát. A helyszín a Bükk hegységben található Felsőtárkány volt, ahol természetközeli, nyugodt környezetben nyílt lehetőség az elmélyült Biblia-tanulmányozásra. Azért is vártuk ezt az alkalmat, mert a konzultációs napok zsúfoltságában – és kiváltképp az online oktatás keretei között – kevés lehetőség adódik a személyes kapcsolatok építésére, a tanultak részletesebb átbeszélésére.

A tábor programját igyekeztünk úgy összeállítani, hogy a szemináriumi és előadástémák kiegészítő jelleggel kapcsolódjanak a főiskola tananyagához, ugyanakkor a program azok számára is érthető és építő legyen, akik nem a főiskola hallgatói, vagy esetleg kezdő Biblia-olvasók. A közel 120 résztvevő közt nemcsak jelenlegi és volt főiskolai hallgatók, hanem gyülekezeti tagok és érdeklődők is szép számmal voltak.

Délelőttönként különböző témájú szemináriumokat tartottunk, ahol kiscsoportos műhelymunka keretében került sor az adott téma feldolgozására, közös megbeszélésére. A délutánokat a természetjárás, ismerkedés, beszélgetés jegyében töltöttük, este pedig a főiskola egy-egy oktatója tartott előadást, amelyet szintén beszélgetés követett. Sajnos néhány Covid-megbetegedés miatt a tábor hivatalos programja két nappal lerövidült. A résztvevők nagy része így korábban hazautazott, de két oktatónk jóvoltából az ott maradók számára, a váratlan esemény ellenére is, tartalmas időtöltést tudtunk biztosítani.

Az együttléteket mindvégig a nyitott légkör, az eltérő meggyőződést tiszteletben tartó, építő eszmecsere jellemezte, amelyben ugyanakkor tiszta hangon szólalt meg az Írás üzenete a „sola Scriptura”-elv mentén. A visszajelzések alapján ez volt a tábor legfontosabb értéke a résztvevők számára, és különösen örömteli tapasztalat, hogy többen döntöttek úgy a táborozás végén, hogy beiratkoznak a főiskolára.

Kiss Andrea

A rehabilitációs és Biblia-ismereti táborról

Sima (Zemplén-hegység)

2022. július 19–24.

Évek óta béreljük ezt a helyet egy-egy táborössze-
jövételünk számára. A gyönyörű táj és környék a
bózsvai táborra emlékeztet minket. Összességé-
ben mintegy hatvanan vettek részt idén a tábo-
rozáson, vagy teljes időben, vagy csak rövidebb
ideig. A résztvevők egyöntetű véleménye szerint
lelki eredményeiben igen gazdag és nagyon jó
hangulatú, jó együttműködésben telt napok vol-
tak ezek.

Délelőttönként négy csoportra oszlottunk,
Nagy Sándor vezette a beszélgetést a rehabilitá-
ciós csoport tagjainak, Soós Attila megbeszéléssel
egybekötött előadás-sorozatot tartott a Biblia-is-
mereti csoportnak, én a tizenévesekkel beszél-
gettem bibliai témákról, Kegyes Jánosné Padi
Krisztina és Vaczlavik Anna pedig a gyermekek-
nek tartott foglalkozást. Az esti előadásokon, va-
lamint a szombati istentiszteleten mindannyian
együtt voltunk.

Hálásak vagyunk a körzeti református lelkész-
nek, aki minden évben engedélyt ad arra, hogy
a napkezdő áhítatot és a bibliai előadásokat, illet-
ve a szombati istentiszteletet a mintegy harminc-
lelkes üdülőfalun nagyon egyszerű és barátságos
kis templomában tartsuk.

Örültünk annak, hogy ismét találkozhattunk
a személyzetnek azokkal a tagjaival, akiket évek
óta ismerünk, akik Szerencsről szállítják ki ne-
künk a reggelit, az ebédet és a vacsorát. Nagyon
jól belejöttek a mi igényeinknek megfelelő főzés-
be, nem érhetne panasz az ellátást. Mindig aján-
dékozunk nekik könyveket, folyóiratokat, amikor
búcsúzunk tőlük. Egyikük elmondta, hogy férje
gyógyulását annak tulajdonítja ő és férje is, hogy
többet imádkoztunk érte. Reméljük, hogy a kap-
csolat fennmarad velük!

Nehézséget csupán az okozott, hogy többen be-
tegség miatt nem tudtak eljönni, továbbá a tábor
éppen arra az időre esett, amikor a Covid megint
kezdett terjedni. Az utolsó napon néhányan már
nem érezték jól magukat, a táborból való távozás
után pedig kiderült, hogy itt is a Covid-fertőzés
ütötte fel a fejét. Hála Istennek, senki sem bete-
gedett meg komolyan. Egy testvérnőnk balesetet
szenvedett, de hősiiesen viselte, és viszonylag ha-
mar felépült belőle.

Igyekszünk a hétköznapokban is fenntartani
a kapcsolatot a tábor résztvevőivel, és reméljük,
jövőre is lesz módunk találkozni hasonló jellegű
táborozáson.

Vankó Zsuzsa

Emlékek, hangulatok, gondolatok a toleranciátáborok után

A múlt évben sajnós elmaradtak a toleranciátáborainkról szóló beszámolók, de az idén próbálunk egy kis ízelítőt adni belőlük, és táborozóink élményeiből, gondolataiból is néhányat megosztani.

Idén már sokadik alkalommal rendeztünk a táborokat, amelyeken egy hetet töltünk együtt mozgássérült és szellemileg sérült barátainkkal. Gondolhatnánk, hogy mivel ez a táborozás már több mint 25 éves múltra tekint vissza, ez már egy bejáratódott tábor, de ez nem így van. Minden egyes évnek, minden egyes tábornak, azon belül pedig minden egyes táborozónak külön története van. Mindenki számára, aki itt eltölt egy hetet, az maga a csoda. Sérült barátaink közül sokaknak ez az egy hét jelenti az éves kimozdulást, amikor az intézet falai közül kikerülnek, sokaknak pedig a lelki feltöltődést, az igazán lényeges, értékes dolgok megtalálását jelenti mindez.

Az első táborunkban *Az igazi csoda* című filmet néztük meg, amelynek a végén a beteg kisfiú anyukája mondja ki azt, hogy ő egy igazi csoda. Nekünk ezek a hetek a táborokban részt vevő emberek miatt lesznek igazi csodává, mert látjuk, hogy az Úr hívta és hozta el őket közénk. Akik itt voltak, itt kellett lenniük, nélkülük ez az egy hét nem így alakult volna. Legszívesebben mindenkiket egyenként felsorolnánk, de akkor túl hosszúra nyúlna ez a cikk.

Mind a két hét arról volt emlékezetes, hogy ekkor jött a hűvösebb idő, és a nyár ellenére nem volt rekkenő, közel negyven fokos a hőség. Az Úr ajándéka volt ez mindannyiunknak, de főleg sérült barátaink számára, akik nagyon várták ezt a hetet. Az isteni oltalom fölöttünk volt.

Agárdi tábor (2022. július 10-17.)

Az első táborunkat Agárdon rendeztük. A nyárnak az az időszaka volt, amikor több tábort a Covid miatt abba kellett hagyni vagy bezárni. Hála

az Úrnak, hogy minket ott megőrzött, de amikor hazajöttünk, többünknek pozitív volt a Covid-tesztje, és betegek is lettünk. De ott, akkor, a táborozás ideje alatt működött az oltalom, és a nyolcvan résztvevőből utólag csak öten lettünk betegek. Nagybán segített az, hogy ez a helyszín Bózsvához hasonló. A közös alkalmainkat kint, a szabadban tartottuk, nem zárt térben, és nem sokágyas szobákban volt a szállásunk, hanem tizenkilenc ötágyas faházban.

A táborban tehát nyolcvanan voltunk, ebből ötvenketten fogyatékos barátaink. Sérült barátaink nagy részét értelmileg akadályozott, intézetben élő felnőttek, kisebb részét mozgássérült barátaink alkották. A huszonnyolc fős segítői létszámban benne volt a konyhai személyzet is, így a tábor lebonyolítása a számokat nézve elsőre eléggé nehézkesnek tűnhet. Ám az egymásra figyelés, a vidámság és az Úr Lelke közel hozott bennünket egymáshoz: gördülékenyen mentek a dolgok. Hálas voltam, hogy egy régi barátnóm, akivel valaha együtt szerveztük ezeket a táborokat, csatlakozott hozzánk, és ahol szükség volt, ott tevékenykedett.

Vasárnap volt az érkezés napja. Idén nagyrészt ugyanazon résztvevőink jöttek el, mint tavaly, és jó páran azt mondták érkezésükkor, hogy hazajöttek végre. A szállásadónk éppen ott volt, és a könnyeivel küszködött, amikor ezt hallotta. Ilyen nagy létszámnál a szobabeosztás nem egyszerű feladat, de csoda volt számomra, ahogy az Úr a sérült-segítő párokat összehozta. Néhol nem az állt össze, amit én elgondoltam, hanem az Ő sokkal bölcsőbb és okosabb útjaira kellett hagyatkoynom. Hagynom kellett, hogy Ő „újratervezzen”.

Hétfőn ismerkedési játékkal kezdtünk, majd délután a kézműveskedés rejtelseibe avattak be minket segítő táborozóink. Hangszereket, hűtőmágneseket készítettünk. A tábor elején mindenkinek húznia kellett egy titkos testvért, akinek ír egy képeslapot. Előre rajzoltunk, nyom-

TÁBOROK

tattunk képeslapokat, amelyeket csak ki kellett színezní, és péntekig a táborban elhelyezett postládába bedobni. A kész képeslapokat belámináltuk, és szombat délután kiosztottuk. Mindenki egy személyes üzenetet vihetett így magával. Hétfőn este *Az igazi csoda* című filmet néztük meg.

A továbbiakban is változatos programjaink voltak:

- Interaktív zenei foglalkozásokon vettünk részt két alkalommal is.
- Megnéztük a Gárdonyi Géza Emlékházat és a rönkvárat.
- Érdekes előadást hallhattunk egy vízügyben dolgozó testvértől a víz jelentőségéről.
- Népművészet mestere is volt velünk, aki csuhésobrain keresztül a csuhézás és a paraszti élet rejtelseibe vezetett be minket.
- Fürödtünk az alacsony vízállású Velencei-tóban.
- Fialajaink több állomásból álló vetélkedőt, játékot állítottak össze.

Szombaton egy kis műsort adtunk elő a szalásadónknak. Értelmi sérült barátainkkal énekelünk együtt, jó páran bibliai igéket tanultak meg

a boldogságról, táborozóink versei, énekei hangoztak el. Este a táborban szerzett legkedvesebb élményeinket osztottuk meg egymással.

Egyik lelkészünk férje végig ott volt velünk, a konyhán segített, és állandóan mosolygott. Azt mondta nekem a tábor végén: Már évtizedek óta hall a táborokról, de még soha nem volt jelen. Itt lenni teljesen más, ezt elmondani nem lehet, ezt meg kell élni.

Gánti tábor (2022. augusztus 7-14.)

A gánti tábort olyannak éltük meg, amire már huszonnégy éve vágytunk.

Szemponjaink voltak, hogy:

- Bibliai tábor lehessen, igény legyen több bibliai beszélgetésre, áhítatra, ne a kiruccanások legyenek a középpontban.
- Mozgássérült barátaink is tartsanak alkalmakat.
- Igazi családi légkör lehessen (30-an voltunk, kevesebben, mint az első tábor során).

A táborhely egy *Fecskepalota* névre hallgató, akadálymentes közösségi üdülő volt, ami azt jelenti, hogy a kilenc szobához hét fürdő tartozott,

amely sok mindenben segített nekünk. Ezenkívül több közösségi tér is rendelkezésünkre állt, ahol mindannyian össze tudtunk gyűlni. A másik nagy előnye ennek a helyszínnek az volt, hogy mindhárom étkezést, és annak tálalását is biztosították számunkra, így nekünk a konyhai teendőkkel nem kellett foglalkoznunk.

Összesen harmincan voltunk, mozgássérült barátaink tizenöten vettek részt, nagyrészt fizikailag súlyosabb állapotúak. Férfi segítők négyen voltak, akik 50, vagy inkább 60 év felettek voltak, ők tizenegy férfit láttak el. Öröm volt látni, hogy mennyire együtt dolgoztak, így senkinek sem kellett feleslegesen egyedül emelgetnie. Újonnan csatlakozott hozzánk egy nyugdíjas férfi ápoló is, aki állandóan figyelte, hol tud hasznosá válni. A női segítők nagy része is 50 év körüli vagy feletti volt. Az idősebb női segítők anyákként gondoskodtak azokról a férfi sérülteinkről, akiknek nem kellett olyan sok segítség, hanem inkább csak gyámolítás. A magas átlagéletkor hozta magával, hogy ez egy nyugalmasabb tábor volt, ahol nem mentünk sokat, békésebben teltek a napok.

A táboroknál mindig azt látjuk, hogy a programokat az Úr hozza össze, úgy, ahogy az embereket is, csak nyitottnak kell lenni az Ő útjaira. E hét programja teljesen másként alakult, mint az előző években. A szállásadónk, Orbán Péter nagyon kedves volt, és felajánlott több programlehetőséget, amelyeknek anyagi költségeit ő állta. Így történt, hogy hétfőn délelőtt egy bányász mérnök érkezett hozzánk, aki a gánti bányászati parkon vezetett végig minket, miközben hasznos információkkal látott el bennünket. Régi dolgozóként már ismert mindent. Még ásványokat, játékokat is adott ajándékba nekünk. Hétfőn délután Geiger Estilla és Borbély Miklós zenélt nekünk, valamint interaktív zenei foglalkozást is tartottak. Este pedig a *Ruby segítségével* című filmet nézhetük meg.

Kedden délelőtt Soós Attila, a *Nyitott Szemmel* újság szerkesztője jött el hozzánk, és „Mit mond a Bibliái a világ mostani állapotáról?” címmel tartott beszélgetést, délután pedig kézműves-foglalkozásunk volt, amelynek keretében levendulagyurmából alkottunk ajándéktárgyakat, és hangszereket készítettünk. Az agárdi táborhoz hasonlóan mindenki a titkos testvérétől

kapott képeslappal térhetett haza. Minden este áhítattal zártuk a napot, melyeket mozgássérült barátaink is tartottak.

Szerdán délelőtt a hétfőn este megtekintett filmet beszélgettünk meg. Délután pedig a Gajaszurdokba látogattunk el. Egy igazi erdei sétát tehattünk kerekesszékekkel a patak mentén, és az Ádám-Éva fa helyét is megtekinthettük. A vacsorát az erdei tisztáson fogyasztottuk el.

Csütörtökön a délelőtti bibliai beszélgetés után, a délutáni órákban Dohóczkiné Zsuzsa, a népművészet mestere hozta el csuhából és természetes anyagokból ké-

TÁBOROK

szített munkáit, „szobrait”, és tartott beszélgetést ezekről. Mindenki nagyon élvezte.

Pénteken fiataljaink szerveztek játékot, több állomással, amelyet nagy nevetések követtek. Délután pedig megemlékeztünk azon táborozóinkról, akik az idén mentek el tőlünk.

Szombaton délelőtt a tábor szervezésének tapasztalatait osztottuk meg, imádkoztunk azon társainkért, akiknek családjukban komoly betegséggel küzdenek, vagy akik más, nagyobb döntés előtt állnak. Délután 3 órakor adtunk egy kis műsort. A hét folyamán, aki verset akart mondani, vagy énekelni szeretett volna, jelentkezhetett. Hétközben készült rá, és ezeket adták aztán itt elő. Péter, a szállásadónk, a műsor után lecsót és lekvárral töltött csigafánkot készített nekünk, este pedig a táborban szerzett legkedvesebb élményeinket osztottuk meg egymással.

Hálát adunk az Úrnak, hogy volt kerakos testvéreinkkel is folytathattuk ebben a munkában a közös szolgálatot, együtt munkálkodhattunk.

Julcsi 37 éves mozgássérült táborozónk – ő először volt velünk, az alábbiakban olvasható kis beszámolója. Egyik este nem tudott aludni, s akkor eszébe jutott, hogy mennyire jó lenne év közben is tartani kapcsolatot, s havonta találkozhatnánk

az online térben pár órára. Ennek megszervezését ő vállalta, így szeptember 18-án izgatottan várjuk a Google Meeten a találkozót.

A táborok anyagi háttere csodásan alakult, ezt majd legközelebb szeretnénk megosztani veletek. Nagyon köszönjük a sok-sok testvérnek, hogy anyagilag és imádságban is gondoltak ránk.

Táborozóink élményei, gondolatai

Kriszti a gánti táborból

(30 év körüli mozgássérült barátunk)

Az egész tábor tetszett, egy kicsit kikerültem a napi terhek alól. A tábori hét alatt repül az idő, olyat is meg tudok csinálni, amit itthon nehezen, vagy egyáltalán nem. Rengeteg inger és pozitív élmény ér, úgyhogy öt centivel a föld felett járok. Mosolygok, nevetek. Teljesen fel vagyok dobva, szinte naponta fontosnak érzem magam és a szolgálatomat. Nagyon meglepődtem, hogy mennyi pozitív visszhangot kaptam az áhítat után, örültem, hogy az Úr munkálkodott általam.

Mindig is szerettem volna valamilyen hangszeren játszani. Igazából zongorázni szeretnék, de ha más hangszeren játszánék, annak is nagyon örülnék. Csellót pengethettem, és játszhattam rajta. Egy rég dédelgetett álmom válhatott valóra.

Örültem annak is, hogy Dani – az öcsém, aki fizikailag teljes ellátásra szorul – önmaga volt, a régi Danit láttam mosolyogni, nevetni, kacagni.

Julcsi a gánti táborból

(mozgássérült barátunk)

Köszönöm Jézusnak is, hogy ezzel a kis csapattal megismerkedhettem, csupa szív és lélek van itt. A Jóisten útjai kifürkész-

hetetlenek. Az Úr hozzám vezette Erikát, aki ugyanúgy most volt először a táborban. Én mindent szépen elmagyaráztam neki, hogy miben kell nekem segíteni, nagyon szépen tudunk együttműködni. Nagyon örülök, hogy megismeretek benneteket, és barátságokat is köthettem. Sokat gondolkodom rátok, és imádkozom értetek. Köszönöm, hogy a tábor végeztével is mellettem vagytok! Remélem, jövőre találkozunk. Én mindenképpen ott szeretnék lenni veletek.

Remélem, Isten vezet majd engem azon az úton, hogy a segítségével a csapat online térben is tudjon találkozni havonta.

Egy segítőnk gondolatfoslányai

Sokat gondolkodtam, mi az a mozgatóerő, ami évről évre visszavisz a táborba több tucat segítő-társammal együtt. Mi az, ami készíti az embert, hogy a munkahelyről szabadságát arra „áldozza”, hogy munkálkodjon másokért. Fizikailag sokszor kimerítő a tábor, mégis ad egy olyan pluszt, amit ma a világban nem igazán lehet megtalálni. Valószínűleg mindenkit valami más fog meg. Engem a valósága. A jelenidejűsége. A világban az ember sokszor töpreng, hogy mit gondol róla a másik. Beszélgetéseinkben sokszor csak a felszínt kapargatjuk, sokat panaszkodunk, és egyszerűen csak telnek a napok. Itt, a táborban aztán van tartalom. Sérült barátaink által mi is tanítva vagyunk rá, hogy mennyire nem a fizikai tökéletesség, főleg nem annak a látszata a lényeg. Mindannyian sérültek vagyunk valamilyen szempontból. „Minden fej beteg, és minden test erőtelen.”

Olyan jó közösen munkálkodni valamiért, ami igazán számít!

A szó valódi értelmében itt SZÜKSÉG van az igazi, mély beszélgetésekre. Ők nem beszélnek úgy sallangokkal, mint ahogy mi, frázisokkal. „Fogjuk meg a lényegét, és beszéljünk arról úgy igazán...” És ez olyan jó.

De mi az, amit mi egy ilyen táborban igazán nyújthatunk barátaink számára? Sok izgalmas

programot, eljuttatni őket olyan helyekre, ahol még nem járhattak, a mindennapi ellátásban segíteni őket, finom ételeket biztosítani számukra, de valahol mégsem ez az igazi lényeg. Ezek egy részét intézetekben, jó esetben a családon belül megkapják a mindennapi életben. Amit igazán nyújthatunk számukra, az a figyelmünk, a törődésünk. Hogy tudatosítjuk bennük, hogy igazán értékes emberek, akiknek számítanak a gondolataik. Attól, hogy ők éppen egy kerekesszékekben ülnek, vagy szellemileg valamilyen hátránnyal indulnak, ugyanolyan értékesek.

Partnerként, igazán emberként tekinteni rájuk, a szó legvalódiabb értelmében. Ezt tehetjük, és próbáljuk tenni a Jóisten segítségével. Mert erre magunkban nem mindig találunk erőt. Sokszor elfáradunk, de a másik ember valódi szükséglete túl tud lendíteni minket a nehézségeinken.

És mi a legfontosabb konklúzió? Merjünk együtt lenni emberekkel, néha merjük megmutatni a valónkat, legyünk hálásak az apró dolgokért is. Sokszor az unalmas életünkkel összehasonlítva fogjuk fel, hogy mekkora dolog, hogy nem kell minden egyes mozdulatunkért megküzdenünk, mert nehezen vagy éppen egyáltalán nem mozognak a végtagjaink, izmaink. Nem kell megküzdenünk a szavakért, amit kimondunk, ki tudjuk fejezni magunkat, és meg is értenek minket. Nem kell folytonos küzdelemben, erőfeszítésben élnünk.

És mi az, amit még tehetünk? Hogy akik kénytelenek így élni, azokat is bátorítással, értékeiket elismerve segítsük. Mindannyian tudhatjuk, hogy néha egy-egy kedves szó egy egész világot meg tud változtatni bennünk. Merjünk hát kedvesek és hálásak lenni!

Saját gondolatfoslányaim

„Kegyelem, irgalmasság és békesség az Atya Istentől és az Úr Jézus Krisztustól, a mi Megtartónktól.” (Tit 1,4) A táborokban újra meg kellett értenem, hogy a békesség csak Tőle jön. Úgy

örültem, hogy voltak percek, órák, amikor Tőle származó kegyelemmel, irgalommal és békességgel rendelkezhettem, s ezt adhattam tovább. Nem az aggodás, a félelem, az ingerültség sötét árnyait, mint már oly sokszor.

Az utóbbi hetekben sokat gondolkoztam azon, hogy közösségünkben miért nem jönnek többen táborainkba, miért tartanak ettől? Talán azt gondolják, hogy valami ápolási gyakorlatra van szükség? Talán túl együttérzők lennének, sok szomorúság érné őket, vagy esetleg félnek, hogy nem felelnek meg? Mit kellene tenni, hogy többen megtapasztalják ezt a csodát?

Miközben ezen gondolkodtam, az Úr eszembe juttatta egy barátnőm eljövételét. Húsz éve találkoztunk utoljára személyesen. Ő egy 48 éves, hívő református hölgy, akinek egy 16 éves fia és egy 18 éves leánya van. Nyirokmirigy-daganaton esett át, összejtet ültettek be neki, és meggyógyult. Eljutott hozzá a „segítő kerestetik” felhívásunk. Elmondta, hogy milyen erős készítményt adott neki az Úr, hogy el kell jönnie, de legbelül tartott tőle, hogy mi lesz. Azonban tudta, az Úr hívta el, itt kell lennie, mert valamit tanítani akar neki. Az Úr el is készítette az időpontot, és el is tudott jönni a vállalkozásából. Olyan volt, mintha már évek óta velünk táborozna. Nagyon megérezte, hogy nem a fizikai ápolás a legfontosabb itt (amit általában nem is egyedül, hanem párosával végzünk el), hanem a személyes beszélgetés, a másakra figyelés, az őszinteség, a közös imádság és a derű. A tábor végén azt mondta, ami talán furcsán hangzik, hogy a tízéves nevetésdeficitjéből sikerült valamennyit törlesztenie, mert ilyen jókedvű csapattal még nem találkozott. „A vidám elme orvosságul szolgál a nyomorúság idejére.”

Talán nem rendelkezünk többéves ápolói gyakorlattal, és nem felelünk meg bizonyos feltételeknek sem, de az Úrnak van hatalma arra, hogy alkalmassá tegyen minket olyan szolgálatra, amire mi először nem is gondoltunk volna, de amit az Úr eltervezett számunkra.

Aradiné Kadlicskó Edina

A 2022-es zenei táborról

*„Az Úr Istennek nagy tetteivel járok;
csak a te igazságodról emlékezem!” (Zsolt 71,16)*

Táborunk egész ideje alatt Isten különleges kegyelmét tapasztalhattuk. Nyár közepére, a tábor megkezdése előtti hetekre a koronavírus-járványban megbetegedtek száma nagyon megnövekedett. A zenei tábor megelőző három táborunkban is felütötte fejét a vírus, az egyiket hamarabb be is kellett fejezni emiatt. Imádkoztunk, gondolkodtunk, hogy mit tegyünk, hiszen az éneklés különösen veszélyes a vírus idején, és ha kitör a járvány a táborban, akkor nem tarthatjuk meg a hangversenyeket, amelyeket már előre meghirdettünk, s a hangversenytermek is jó előre le voltak foglalva. De Isten különleges módon bátorított minket, hogy kezdjünk hozzá, mert Ő velünk lesz, és megsegít bennünket, s ezt mindvégig meg is tapasztaltuk.

Minden táborban adódnak nem várt körülmények, problémák, de esetünkben sorozatban olyan események történtek, amelyek emberileg nézve meghiúsíthatnák volna a tábor, illetve a záró hangversenyek megtartását. Isten viszont minden helyzetben csoda módjára küldte a meg-

oldást. A sok tapasztalat közül most csak néhányat szeretnénk megemlíteni.

A táborunk megkezdése előtti napon a szakácsunk megfertőződött Coviddal, de Isten ebben a helyzetben is küldött segítséget. Kolozi Márk testvérünk, munkatársunk (akinek az eredeti szakmája szakács) és felesége, Eszter (akik a tábor előtt három héttel házasodtak össze), kérésünkre – minden programjukat megváltoztatva – azonnal elvállalták, hogy eljönnek főzni. De felmerült az újabb probléma: nem volt érvényes egészségügyi kiskönyvük, ami nélkül nem végezhetnek munkát a konyhán, és ennek megszerzése általában egy-másfél hét, s mire az elkészül, vége is a tábornak. Könyörögtünk Istenhez, hogy segítsen ebben a helyzetben is, és másnapra, nyolc óra leforgása alatt a kezükben volt a lepecsételt egészségügyi papír.

A kezdés előtt három nappal betegség miatt kellett lemondania a részvételt három zenésznek is, akiknek fontos szerepük lett volna a zenekarban, valamint a tenor szólistának. A tábor már elkezdődött, amikor jött a telefon, hogy a szoprán szólista sem tud jönni, a betegség a hangszálait is megtámadta. Mindezek emberileg megoldhatatlan helyzetet teremtettek, azonban Istennek ilyen körülmények között is volt megoldása, mások

énekeltek a szólókat, és Ő hatalmasan megsegítette őket szolgálatukban.

A tábor végén megtarthatuk a két záróhangversenyt Zalakaroson és Budapesten, ahol az ihletett zeneművek mellett az Ige is megszólalhatott. Egyházzenei hangversenyeink mindig jótékony célúak, idén az ukrajnai menekültek részére gyűjtöttünk adományokat.

Főiskolánk a háború kitörése óta folyamatosan segít a rászorulókon, adományokat küldünk az érintett térségbe, valamint szállást és ellátást adunk az onnan elmenekülteknek. A két hangversenyen több mint 400 000 Ft adomány gyűlt össze, amelyet örömmel és Isten iránti hálával adtunk át a főiskolának, ezzel is támogatva ezt a jótékonyági szolgálatot.

A zenei tábornak és a záró hangversenyeknek az a célja, hogy embereket ezen az úton is közelebb vigyünk Istenhez. Őt akartuk most is megdicsőíteni, és az Úr megsegített minket.

Megtapasztalhattuk, amit Ellen G. White így fogalmaz meg az *Evangélium szolgálói* c. könyvben: „Ha átadtuk magunkat az Ő szolgálatára, akkor többé nem fordulhat elő olyan helyzet, amelyről Ő előre ne gondoskodott volna.”

Soli Deo Gloria! Egyedül Istené a dicsőség!

Vigh Ágnes és Holló Péter

Felirat „a remény kapuján”

Életem során többször is előfordult velem, hogy olyan élethelyzetekbe kerültem, amelyeknek nem volt azonnali megoldása. Ez idegességet, frusztrációt váltott ki belőlem, s a tehetetlenség gúzsba kötött. A feszültség ilyenkor egyre csak nő bennem, és mindig érzem, hogy muszáj azt valahogyan levezetni. Ilyenkor, ha tehetem, mindig el szoktam menni sétálni, megpróbálom „kijárni” magamból a negatív érzéseket, gondolatokat.

A városban, ahol élek, a lakásunktól nem messze található egy kis, csendes, családi házból álló övezet. Az utcákon alig lehet emberekkel találkozni, és az autóforgalom is elhanyagolható. Ez tehát egy kiváló hely a csendes, magányos elmélkedésre. Ahogy a kilométerek gyűlnek a lábaimban, úgy csökken, apad a feszültség szint a testemben, a lelkemben.

Az egyik séta alkalmával egy különleges kapura lettem figyelmes. Egy ábra és egy felirat volt felvéve rá. A kép egy gólyát ábrázolt, amint egy békát próbál lenyelni, de a béka nem hagyta magát, mellső lábaival a golya hosszú csőréből kinyúlva, annak torkát szorongatta. Alatta egy felirat állt: **Soha ne add fel!**

Egy szempillantás alatt megértettem, hogy a kapun látható kép és felirat nekem szól. A lelkemből a maradék feszültség szinte egy pillanat alatt elpárolgott. Most már sokkal nyugodtabb lélekkel indultam el hazafelé. Most már észrevettem a házak ablakában nyíló csodaszép orchideákat, megláttam a járdák melletti zöld fűben elszórtan kikandikáló, lila fejű ibolyákat is. Ahol eddig csak szürke, egyhangú, néhol kopott, foldozott járdákat láttam, most örömmel láttam meg a Jóisten által elém tárt, színes világot. Újra mindenben csak a jót, a reményteli szépséget véltem felfedezni.

A kedélyállapotom gyökeres, radikális változásáért még ma is hála tölti el a szívemet. Meny-

nyi Atyám a legegyszerűbb módját választotta annak, hogy üzenetét, még ha egy kapufelirat formájában is, de eljuttassa hozzám! Eközben hirtelen eszembe jutott, biztosan nem véletlenül, egy pár perces kis videó, amit néhány éve láttam egy videomegosztó csatornán. Milyen meglepő, a címe szintén az volt, amit a kapun olvastam: **Soha ne add fel!**

Egy nagy reményekkel induló sportoló életéről szólt a kisfilm, aki éremre volt esélyes a 400 méteres síkfutás számában, a barcelonai olimpián.

A sikeres rajt után 150 méterrel a sportoló hirtelen erős fájdalmat érzett, elszakadt a combhajlító izma. A másodperc törtrésze alatt semmisült meg hosszú-hosszú évek kitartó munkája. Ő azonban képtelen volt feladni. Felállt, és sántikálva, iszonyatos kínok között, de folytatta a versenyt a közben a pályára érkező édesapja segítségével. Apa és fia együtt folytatták a megkezdett távot, majd a cél előtt az apa elengedte fiát, hogy be tudja fejezni a versenyt. Bár Derek Redmond nem nyert érmet, de a stadionban ott lévő 65 000 ember állva, tapsolva köszöntötte hihetetlen kitartásáért.

Így bánik velünk is Isten, megengedi ugyan a nehézségeket az életünkben, de közben végig ve-

lünk van a fájdalmak útján, ahogyan Ady Endre: *Az Úr érkezése* című versében is olvashatjuk: „Mikor a lelkem roskadozva vittem, / Csöndesen és váratlanul / átölelt az Isten.”

Ameddig nem adjuk fel, világos, hogy addig nem is veszíthetünk! Mindig van remény, mindig érdemes küzdeni!

Így villantott fel a Jóisten egy kapufelirat és egy máe majdnem elfelejtett kis videó által egy reménysugarat életem beborult egén. Ahogyan a Szentírásban is olvashatjuk: „*A reménység pedig nem szégyenít meg...*” (Rm 5,5)

Harmati Gyöngyi
S. D. G.

GYERMEKEKNEK

A kisfiú, aki egy csoda részese lett

Egy kisfiúnak a történetét fogom most feleleveníteni nektek, akiről szüleitek, de akár ti magatok is olvashattatok már a Bibliában. Ez a kisfiú Jézus idejében élt.

Jézus egyik neve, az *Immánuel* azt jelenti, hogy *Velünk az Isten*. Őbenne ugyanis valóban Isten Fia jelent meg emberként földünkön. Tanítványai közül néhányan feljegyezték élete eseményeit, többek között ezt a történetet is megörökítették számunkra.

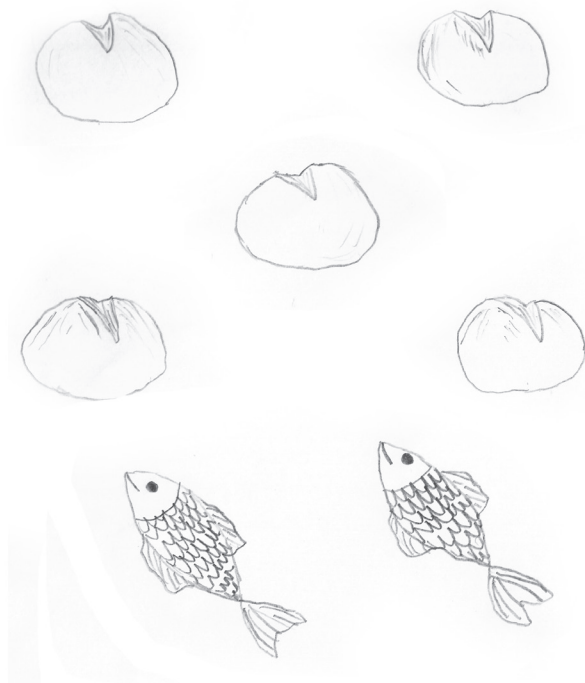
Jézust egy időben nagyon sok ember vette körül. Sokszor még akkor is utána mentek, amikor tanítványaival félrevonult pihenni egy-egy csendes helyre. Hozzá vitték betegeiket, és köré gyűltek, hogy tanítását hallgassák.

Az a kisfiú is ott volt a sokaságban, akiről most szólni fogok nektek. Nem sokat tudunk róla, nem tudjuk pontosan, hogy hány éves volt, de vala-

miért Jézus közelében szeretett volna lenni. Jézus olyan egyszerűen beszélt, hogy a gyermekek is megértették. A szülei vajon ott lehettek vele? Erről sem tudunk semmit. Mindenesetre el volt látva élelemmel, volt nála öt kenyérlepleny és két sült hal.

Már estére járt az idő, és Jézus látta, hogy az emberek fáradtak és éhesek. Elhatározta, hogy gondoskodni fog róluk, hiszen olyan volt Ő, mint egy jó pásztor. Odafigyelt az emberek szükségleteire.

Szólította tanítványait, hogy adjanak enni a sokaságnak. Nagyon elcsodálkoztak kérésén, hiszen csak a férfiak mintegy ötezren voltak, és még nők és gyerekek is voltak velük, tehát tízezernél is többen lehettek. Emberileg lehetetlen volt ott, a pusztában élelemmel ellátni őket. Fülöptől külön is megkérdezte Jézus, próbára téve őt: „Honnan vegyünk kenyeret, hogy ehsessenek az emberek?” Fülöp jó fejszámoló volt, kiszámította, hogy ha mindenki csak egy keveset kapna is, akkor sem lenne elég kb. 200 dénár árú kenyér sem. Ezért ezt javasolta: „Küldjük el őket, hogy

vásároljanak ennivalót a közeli falvakban.” Jézus viszont újból megismételte a felszólítását a tanítványoknak: „Adjatok nekik ti enni!”

Ekkor a kisfiú, aki Jézus közelében volt, és mindezt hallotta, odaszaladt Andráshoz, Jézus egyik tanítványához, és felajánlotta a nála lévő öt árpakenyérlepenyt és a két halat. Eddig annyira lefoglalta az, amit látott és hallott, hogy még az evésről is megfeledkezett. Most azonban, hogy Jézus befejezte a beszédét, ő is érezte, hogy éhes. Ennek ellenére segíteni akart, és örömmel kínálta fel a nála lévő elemózsiát. Azon nem is gondolko-

dott, hogy ez nem lesz elég. Csak az járt a fejében, hogy nála van étel, és segíteni szeretne.

András odavitte Jézushoz a kisfiú jó szívvel odaadott ajándékát, Jézus áldást kért rá, és megbízta tanítványait, kezdjék el szétszítani ezt a kevés ételt. Eközben történt a csoda: a kenyér és a hal nem fogyott el addig, amíg mindenki jól nem lakott, és utána még tizenkét kosárral összeszedtek a megmaradt ételből. A kisfiú ámulva és örömmel nézte, hogy az a kevés ennivaló, amit ő jó szívvel odaadott, sok-sok ezer embernek elég volt. A maradékból ő és mások is magukhoz vehettek még, hogy vigyenek belőle azoknak, akik nem voltak jelen, így nekik is elmondhatták azt a csodát, ami aznap történt.

Ti is örömmel, szívesen odaadtok bármit Krisztus számára? Hiszen mindenünk Tőle van, és fel sem tudjuk sorolni, hogy mi mindenért lehetünk hálásak Neki! Krisztus most nincs a földön, Neki közvetlenül nem adhatunk, de ha rászoruló embereknek adunk szívesen abból, ami nekünk van, olyan, mintha neki adtuk volna, mert Ő együtt érez velük, és segíteni akar nekik. Ha például egy osztálykirándulásotokon kiderül, hogy valamelyik társatok nem hozott magával útravalót, vagy otthon felejtette, akkor szívesen megosztjátok-e vele azt, ami nektek van? Jézus ezt észreveszi, és úgy néz rá, mintha neki adtátok volna, és megáld benneteket.

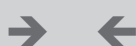
Megléc Mária

HONNAN SZÁRMAZIK?

MI A CÉLJA VELE?

MIBŐL FAKAD?

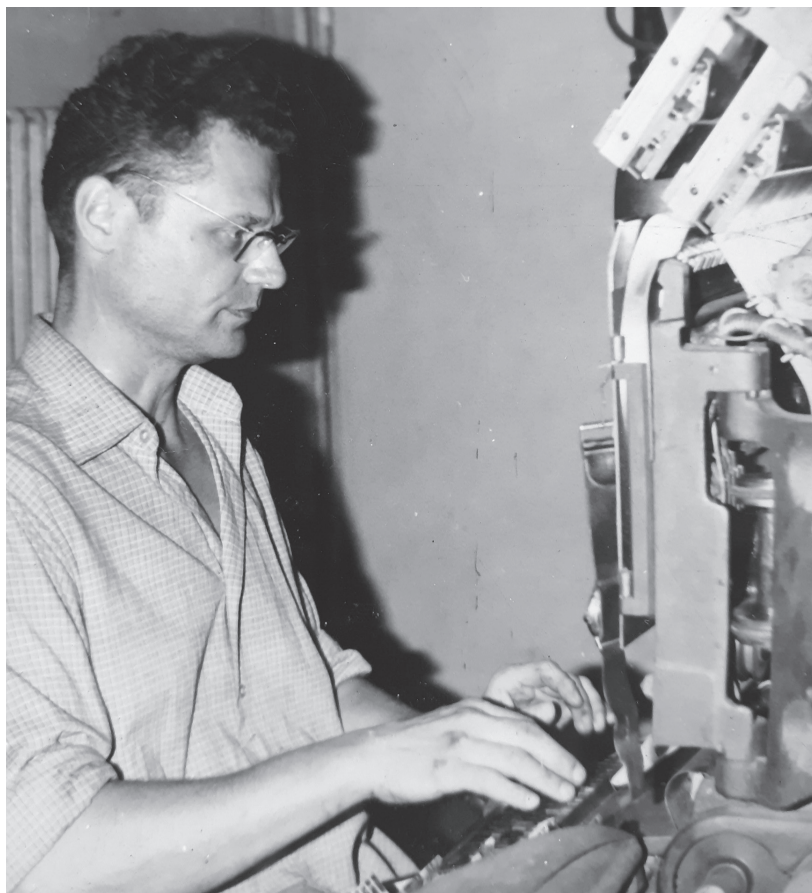
CSODA

ÁLCSODA

- A Teremtőtől származik
- Szükségletet elégít ki, gyógyít, erősíti a bizalmat
- Szeretetből fakad az Adományozó részéről, bizalomból a befogadó részéről

- Egy olyan angyaltól származik, aki fellázadt Isten ellen
- Elkápráztat, ámulatba ejt, a bizalmat akarja megszerezni
- Büszkeségből, érdekből fakad a „csodatevő” részéről, és hiszékenységből a befogadó részéről

Emlékezés Fekete Lajosra (1935–2022)

Lajos bácsit onnan ismerhetik a legtöbben, hogy sokunk Bibliáját kötötte be – hozzá hasonló könyvkötővel nem igazán találkozhattunk, aki ekkora tisztelettel bánt volna a Szentírással, és aki számára kiváltság volt, ha egy Biblián dolgozhatott.

1935-ben született Salgótarjánban, itt végezte tanulmányait is, s itt élte le életének közel 87 évét. Miután átélte a második világháborút, tizenöt évesen sportolás nyomán keletkezett, maradandó sípcsontsérülést szenvedett. Lábát csak veszélyes műtétek sorozatával tudták megmenteni. Ekkor tapasztalta meg az apai szeretet mélységét. Mi-

vel édesapja végtelenül aggódott érte, ezért azt mondta az orvosnak, hogy ha kell, mindenét odaadja, csak mentsék meg gyermeke lábát. Az isteni gondviselésnek hála, ez sikerült is. A sérülés következtében viszont életét végigkísérte egy állandó sípcsontsebesedés, amin nagyban enyhített az egészséges életmód, amire már korán elkezdett komolyan odafigyelni. Így sérülése, illetve a műtéteiből adódó terhelés ellenére is egészen élete végéig kifejezetten fürge, fiatalos mozgású maradt, szinte futólépésben közlekedett. Sokat kirándult is, mivel szerette a természet közelségét.

Édesapja könyvkötőként dolgozott, így őt magát is rendkívüli módon érdekelték a könyvek, a könyvnyomtatás és -kötészet. Ezért döntött úgy, hogy nyomdásznak tanul. Évtizedekig nyomdásztként dolgozott, a *Nógrád* című megyei lap gépi szedőjeként, amihez egy különös, a szombati nyugalomnappal kapcsolatos tapasztalata fűződik. A vasárnap hajnalban megjelenő újsághoz nélkülözhetetlen lett volna a szombati munkavégzés.

Mivel szerette és tisztelte Teremtőjét, ezért ragaszkodott az Ő nyugalomnappal kapcsolatos kérdéséhez, így hát főnökénél kérvényezte, hogy péntek naplementétől szombat naplementéig soha ne kelljen dolgoznia. Először visszautasították, azzal, hogy ezt lehetetlen megoldani, hisz három újságíró péntek este adja le a kéziratait. De mivel rajta kívül nem volt olyan precíz, pontos, munkájára igényes és gyors gépi szedő, mint ő, ezért inkább mégis az újságírókat kérték meg, hogy egy nappal korábban adják le a vasárnapi anyagot, hogy az időben a szedés alá kerülhessen. Emiatt többször előfordult, hogy szombat naplemente után is bement dolgozni a nyomdába, ha azzal pénteken nem végzett.

A főnöke később ezt mondta neki: „Lajos, nem baj, ha szombaton nem dolgozol, mert tudom, hogy a többi napon hogyan dolgozol.”

Mindezek mellett könyvkötéssel is foglalkozott. Megtérése után így jutott el hozzá sok Biblia is, amelyeket rendkívüli alapossággal kötött újra, képes volt laponként szétválogatni és újravarni azokat, ha kellett, hogy a legtökéletesebb munkát adja ki kezéből, mégsem tekintett fáradságként erre a feladatra.

Szerette a komolyzenét is, ezért már fiatalon zeneiskolába kezdett járni, ahol oboán tanult játszani. Huszonhárom évesen egy zeneiskolai koncerten ismerkedett meg leendő feleségével, Lidikével, aki akkor épp zongora szakon tanult. A kölcsönös szimpátia előbb barátsággá, majd szerelemmé vált.

Közben egyre közelebb került a Jóistenhez is. Mivel már korábban megtapasztalta a gondviselés munkáját, mind a második világháború, mind pedig a súlyos műtétei során, végül 25 éves korában szövetséget kötött a Teremtő Istennel. Hite miatt számos küzdelmet kellett kiállnia, azonban mindig megtapasztalta a mennyei segítséget, így végül csak erősödött ezekben a próbákban.

Mindenki iránt nyitott volt, a Bibliát mint Isten szavát az emberekhez közelebb kívánta vinni. Figyelte az idők jeleit, és igyekezett a próféciákkal összhangban beszélni róluk. Mikor látogatóba

mentem hozzájuk, gyakran utalt arra, hogy mit hallott a rádióban, vagy mit olvasott az újságban, ilyen vagy ehhez hasonló végkövetkeztetéssel: „Komoly dolgok történnek a világban. Teljesedik, amit a Biblia és White testvérnő megírt.”

Még idős korában is rövid evangelizációs füzetekkel ajándékozta meg ismerőseit, barátait – ezekből mindig volt a táskájában.

Vidám és megelégedett volt, mindig elfogadta élethelyzetét. Jó humorával és fiatalos kifejezéseivel próbált derűt vinni barátai, hittestvérei életébe. Mikor megbetegedett, és még nem derült ki pontosan, hogy mi a baj, ezt monda nekem a kórházban: „Jó lenne, ha nem rák lenne, de ha mégis az... Végül is, így is szép kort értem meg.” És ez utóbbi mondatot már teljes békességgel mondta.

Jó kedélye és a feltámadásba vetett hite még utolsó hónapjaiban is mosolyt csalt családtagjai, látogatói és gondozói arcára. Ha kérdeztem, hogy van, röviden elmondta, de igyekezett mihamarabb áttérni arra, hogy a mi hogylétünk felől érdeklődjön. Nem szeretett panaszkodni, inkább mások hogyléte, sorsa érdekelte.

Élete utolsó öt évében végtelen szeretettel gondozta látását vesztett, szobájához kötött feleségét. Betegségében Krisztus alábbi ígérete adott neki lelki békét: „*Íme, mindent újjá teszlek.*” (Jel 21,5)

Farkas Ádám

(Fekete Dávid és feleségének írása nyomán)

Kürtszó – Negyedévenkénti gyülekezeti folyóirat

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja a Bibliaiskolák Közössége
Felelős kiadó: a Keresztény Advent Közösség elnöke, valamint a Bibliaiskolák Közössége elnöke
Szerkesztőbizottság: Buda Júlia, Fodor Albert, Udvarhelyi Valéria, Vankó Zsuzsa
Elérhetőségeink: www.kerak.hu/dokumentumtar; e-mail: kurtszo@kurtszo.hu
A kiadó elérhetőségei: 1181 Budapest, Reviczky Gy. u. 46.
Tel. 06-1/267-3947, 06-20/379-6020; www.bikkiado.hu; e-mail: info@bikkiado.hu

ISSN 2732-0499